

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za hemžijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravljanje prejemano mesečno K 1.70

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna petstvrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petstvrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 25.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Bankerot.

Niti deset let še ni, ko je jelo svobodomiselstvo v Evropi zopet ošabno dvigati glavo. Vse je bilo natančno dogovorjeno, boj se je začel po dobro premišljenem načrtu. Najprej se je začel na Francoskem. Ime Combes znači višek radikalnega svobodomiselstva. V imenu moderne kulture, znanosti, napredka in socialnega blaga so uprizorili gonjo zoper katoliško cerkev, kakor je od leta 1870. sem nismo v Evropi doživeli. Potem so se lotili Španske. Nato je prišla na vrsto Portugalska, Italija, kjer se je v Rimu skoval liberalno - socialistično - anarhistični blok, da izpremeni krščansko lice večnega mesta, v Belgiji, Nemčiji in Avstriji se je začel ljut boj za politično premoč med pristaši Svobodne Misli in katoličani, v Turčiji je framašonska loža povzročila vstajo in uvedla konstitucijo in končno so liberalni kitajski inteligenti celo to starodavno cesarstvo izpremenili v republiko.

Nasilja, ki so jih pri tem svobodomiselci izvrševali, so bila velika. Pokazali so, da se prav v ničemer ne ločijo od jakobincev, da je prekucniška kanala ostala ista. V Barceloni so sežigali samostane, morili duhovnike in skrunili svetišča, v Portugalu so nešteto svojih nasprotnikov tirali na morišče ali pa jih v podzemne ječe pometali, v Turčiji je tekla kri v potokih in vešala so oznanjala nastopajočo dobo svobode ter bratstva, na Francoskem so cerkev oropali celo pobožnih ustanov in križ pometali iz šol in sodišč na cesto, čes, šele sedaj napoči luč in prosveča!

Morebiti pa je sreča, ki je napočila po zmagi Ferrerjevih častilcev za evropske narode in države, tolika, da odtehta vse grozovitosti, vse krivice, morebiti so pridobitve svobodomiselne ere za kulturo človeštva tako velike, da je gorje, ki je je nad tolike prinesla, la majhnega pomena?

Vprašamo: kje so te pridobitve in kakšne?

Pač — na shodih Svobodne Misli, na kongresih monistov, v liberalnem časopisju, po neštetihih brošurah se je veliko govorilo in bralo o novi zarji,

ki bednemu človeštvu napoči. Vse, kar je katoliška cerkev baje zanemarila, to so obetali svobodomislci, da popravijo; narodi bodo postali srečnejši in boljši, cela zemlja postane raj, da le zapodimo črne megle iz vseh kotov!

Kaj vidimo dejansko?

Bankerot svobodomiselstva, kamor oči obrnemo. Na Francoskem anarhijo, protinarodno in protiarmašno gonjo, ljute socialne boje, vedno bolj naraščajočo npravno propadlost, padanje števila prebivalstva, korupcijo v javnem življenju, dokler niso zmerni republikanci šli vase in storili konec combizmu. Na portugalskem gnoloba, ki do neba smrdi, v Turčiji, ki so se je polastili framašonski španiolci ljudje, neznosne razmere, dokler ni armada vmes posegla. Kje so torej ti sijajni vspehi svobodomiselstva? Evropska ljudstva molijo slejkoprej krščanskega Boga in vsi poizkusi ustanoviti veliko svobodomiselno ali monistično bratovščino, so se smešno izjalovili. Kjer krščanska načela večalimenj tudi v javnosti vladajo, je red, mir in napredek, kjer pa pridejo svobodomiselni bratje na vrh, gre vse narazen, vse poka in razpada. In zato vidimo, da se radikalizem ni mogel prav vgnjezditi tudi ne v Italiji in na Španskem, ker so državniške izkušnje izučile, da svobodomiselstvo vse le razdere, njegove obljube so pa prazna pena.

Podobno pa je tudi na znanstvenem polju. Svočas, ko je Haeckel sestavil živalski rodovnik človeštva, je svobodomiselstvo triumfiralo, kakor da bi imelo krščanstvo v par urah izdihniti. Pa kako je prišlo vse drugače! Kdo more danes trditi, da je znanost fundamente krščanstva omajala? Niti za las ne! Kje pa je svobodomiselna znanost? Par kričavev, resni misleci pa ne hodijo potov svobodomiselnih fanatikov. Začelo se je zopet temeljito proučevanje starega in srednjeveškega modroslovja, zahtujejo se meje, do kam morejo takozvane izkustvene vede in kje se začneja tisto polje, na katerem nam ne morejo dati nobenega odgovora, proučevanje verstev pelje moderne modroslovce čisto drugam kakor bi radi frazerji Svobodne Misli, tudi na vseučiliščih je opazati preobrat na boljše.

Svobodomiselna bilanca je na vseh poljih pasivna.

Naši izseljenci.

Pred kratkim časom je izšla v znanem dunajskem založništvu Carl Fromme zanimiva brošura vlad. svetnika Friedricha Heya ter je skoro doživela tri izdaje. Knjižica nosi naslov »Unser Auswanderungswesen und seine Schäden« in precej spretno izpopolnjuje s posebnega stališča vrzel v literaturi izseljeništvu.

Pred vsem se obrača avtor proti izseljevanju v Severno Ameriko ter priporoča Argentinijo, bodisi v stalno naseljenje, bodisi samo za časa žetve. Razlogi, ki jih navaja za svoje nasprotstvo proti Severni Ameriki, so nekako ti-le: glede prevoznine je gledati pred vsem na to, da zaslužijo domače paroplovne družbe, med tem ko pripade ob sedanji organizaciji izseljeništvu ves dobiček nemškim družbam.

Drugič ne uživajo avstrijski izseljenci v Ameriki onega varstva, kakor bi ga splošno kot ljudje morali. Amerika gospodari zelo neekonomično s svojimi delavskimi močmi ter se v nekaterih obratih ponesreči zelo veliko naših ljudi. Tako je n. pr. umrlo v enem ameriškem podjetju tekom desetih let vsled nezgod 1000 delavcev, zopet v drugi tovarni, kjer je zaposlenih 800 delavcev, je od tega števila umrlo v istem času 1200 nasilne smrti. V skupnem znaša letna izguba vsled ponesrečenj 33.000 izseljencev.

Kot tretji vzrok navaja avtor veliko izmozganje naših izseljencev, ki se potem vračajo domov, ko tam že ne morejo več delati. Taki ljudje širijo nezadovoljnost okrog po svoji okolici ter so v breme svoji občini, ki jih mora sedaj kot invalide rediti, dasi je že enkrat izvršila v tem oziru svojo dolžnost, ko jih je odgojila in izšolala.

Nadalje pomagamo s svojim delom Ameriški industriji do vspešne konkurence na vsakem polju gospodarstva, tako, da z izseljevanjem indirektno oškodujemo lastno trgovino, obrt in industrijo.

Konečno sestavi Hey v svoji brošuri bilanco izseljeništvu ter jemlje za podlago enotno število letnih 300.000 izseljencev iz cele države:

Vrednost vsakega izseljenca, z ozirom na odgojo in prehrano do izselitve računa on z 2000 K, kar da pri gori omenjenem enotnem številu 600 milijonov kron; prevoznina po 200 kron — 60 milijonov kron; gotovina, ki jo mora pokazati vsakdo pri vstopu na ameriška tla 125 kron — 37 milijonov kron; gotovina, ki jo sicer kdo nese seboj 10 milijonov kron; izguba vsled nasilne smrti 33.000 po 5000 kron — 165 milijonov kron; skupaj 872 milijonov kron.

Tej postavki kot pasivni, postavi Hey nasproti prihranke izseljencev, ki jih pošljejo ti domov, torej: 300 milijonov kron, tako, da znaša saldo, ki ga moramo v znesku 572 milijonov kron pristiati Ameriki v dobro ter tvori vsoto, s katero nas Amerika in tujina obremenjuje.

Razmere bi bile precej drugačne ob izseljevanju v Argentinijo, ki je še potrebna kolonizacije: Naši izseljenci bi s tem otvorili pot avstrijski industriji, ki bi si lahko pridobila širok trg v Argentiniji, Braziliji in Urugvaju, katere države bi postale na ta način za našo industrijo prave kolonije. Argentinija še posebno, kot skozinskoz agrikulturna država, ne nudi konkurence naši industriji.

Priporoča konečno osnivanje kolonizacijskega društva, ki bi v velikem izvedlo naseljevanje v gori omenjenih treh južno-ameriških državah, ki so ugodne za izseljence tudi v klimatičnem oziru.

Hey konča svojo brošuro z opomnom na vladno, naj bi bila njegova knjižica nekaj »mene, tekel« vsem mero-dajnim faktorjem, da obrnejo temu vprašanju svojo pozornost, sedaj, četudi šele ob dvanajsti uri. Primerjaje kaže na Italijo in pravi, da je Avstro-Ogrska dolžna svojem imenu kot velevalst posikati in priboriti svoji trgovini in industriji trgov v prekomorskih krajih.

Ne bi se pečal tako na široko z brošuro vladnega svetnika Heya, vendar se mi zdi, da zasluži že vsled svojega avtorja večjo pozornost. Kot visok državni dostojanstvenik stoji v stiki z vladnimi krogi in je morda njegovo delo od kake strani inspirirano, nočem reči naročeno. Morda bo še jeseni v parlamentu o njej govora, zato hočem nekaj stvari na kratko omeniti, ki jih je Hey prežrl ali pa namenoma opustil.

Na kratko omenjena nezadovoljnost, ki jo širijo Amerikanci doma, ima globokejšo korenine in ji je vzrok moralna propadlost, ki jo vidijo naši ljudje v Ameriki in se je nalezajo kot kužne bolezni. Razumni in podučni od

LISTEK.

Kako sem prvič igral na polne orglje.

Nesela zgodba iz spominov organista.

V naši župniji je odpovedal stari organist službo, in gospod dekan je sklenil, izuriti v tem poslu popolnoma mlado moč. Izvolil je mene, ker sem že znal nekoliko razbijati po klavirju in cviliti na gosli; morebiti tudi zato, ker nisem bil v šoli najhujši med nagajivci. Imeli so me tudi na sumu, da imam dober posluh. Dokončal sem takrat ravno vsakdanjo šolo in sem bil star — šestnajst let. Bil sem zelo majhen za ta leta, zato so mi dali tovariši priimek — pritlikavec.

Kar je gospod dekan sklenil, je tudi izvršil. Tako sem bil tudi jaz v štirinajstih dneh v mestecu Bregu pri starem, a dobrem učitelju Kiflu, ki je slovel kot dirigent in organist čez tri sodne okraje. On me ni le poučeval, ampak mi je dajal tudi hrano in stanovanje. Tudi tam sem dobil častni priimek, ki ga pa iz raznih vzrokov raje zamenjam. Drugače mi je bilo pa prijetno in kmalu sem bil domač, kot bi bil iz iste rodovine.

Gospod Kifel je bil resen in strog. Včasih še celo nekoliko godrnjav; bil je pa vendar dobrega srca. Poučeval me je hitro in temeljito. Mož si je prisvojil moje srce in še sedaj se ga s hvalečnostjo spominjam.

Čez eno leto sem že znal igrati nekaj navadnih maš. Pol leta pozneje sem že smel zastopati ob nedeljah skrbnega mojstra na orglah, toda le v njegovi navzočnosti in pod strogim nadzorstvom.

Orglje v Bregu so bile stare, skrivnostno delo z dvaintridesetimi registri. Kolikorkrat sem zasedel visoki stol, vselej sem gledal z velikim spoštovanjem na veliko žival s svetlimi, velikimi piščali, ker sem vedel, da spi v njih ogrodju ogromna množina glasov. A popolnoma odprtih še nisem slišal. Kadar sem igral, mi je potegnil učitelj izmed vseh registrov le dvanaest, drugi so ostali vedno zaprti. Tudi če je sam igral, ni potegnil tudi ob največjih praznikih več kot šestnajst registrov, drugo polovico je pustil pri miru, kot bi bila prilepljena ali pribita. Ko sem nekoč na velikonočni ponedeljek potegnil še samostojno en register, ga je sunil glasno mrmraje zopet nazaj in me pri tem tako grdo pogledal, kot bi me hotel s kože deti.

Ob koncu drugega učnega leta mi je zaupal gospod Kifel že veliko. Nekega lepega dne bi ga moral nadomestovati in sicer pri veliki slovesnosti. »Cvetlica« Marija se je bila namreč poročila in gospod Kifel, njen boter, je seveda moral nastopiti v fraku in cilindru kot priča. Organist in priča pa ni mogel biti obenem in mi je zato prepustil prvi posel; dasi mi je veliko zaupal, vendar sem moral vso latinsko mašo najmanj desetkrat z njim pre-

igrati. Z vidno zadovoljnostjo me je mojster pohvalil: »Igraš izvrstno!«

Ponos mi je razširil prsa in mogočno sem stopal tisti večer po mestu. . .

Drugi dan sem bil že navsezgodaj na koru. Pevci in pevke so me gledali debelo, jaz pa sem mislil, da se čudijo mojemu napredku, da imajo bojazen pred menoj, kot pred veliko in mogočno osebo. In še bolj naj strme! Hočem se jim pokazati v vsi luči, da spoznajo, kaj sem se naučil. . . . Kakor veste se na orgljah ne igra samo z rokami, ampak tudi z nogami. Stol je bil visok, moje majhne, debele nožice so pa segale le za silo do pedala. Moral sem torej pri igranju pol sedeti pol stati. Tudi nisem mogel doseči med igranjem registrov, zato sem že navadno pred začetkom pesmi potegnil potrebne registre. Kakor sem že prej omenil, je bila poroka, in zato priložnost zaigrati predigro na polnih orgljah. Napravil sem zadnje priprave. Položil sem note pred se in se ponosno vsedel na prestol, potegnil vseh dvaintrideset registrov in se gledal neprenehoma v ogledalo, če izgledam dosti veličastno. Na levo sem komandiral še možu, ki je gonil meh:

»Peter, pritiskaj — potrebujem sape, veliko sape!«

In Peter je pritiskal, kot bi gazil tri metre visok sneg. — Tedaj je prišel veliki trenutek — in pritiskal sem krepko z rokami in nogami. Učinek se je kmalu pokazal:

Auiui eiou oiuiuiuiui — kakor zavezana vreča, polna mačk. . . . Velike in majhne piščali so združeno kričale in piskale, da je šlo skozi ušesa. Bil je nepopisen, srce trgajoč dogodek, piskanje in javkanje, da bi človek zno-rel. Prestrašil sem se grozne muzike in segel sem po nesrečnih registrih, da bi utešil male kričave; a roka je bila prekratka, izgubil sem ravnotežje. Prevrgel sem se z visocega prestola in padel v vsej svoji širokosti na pedal — rum-peldi pumpel se je zvrnil še visoki, težki stol na moj hrbet, da sem ležal kot vjeta miška v pasti. Tedaj pa so zagromeli basi z vso močjo; posavne in pavke so bobnale, bombardon pa je krepko pritiskal z nizkim glasom. Skušal sem se dvigniti, a teža ogromnega stola me je tiščala k tlom, da se nisem mogel ganiti. Čim obupneje sem se premetaval po pedal, tem bolj so zdihovali, gromeli, javkali in kričali ogromni basi.

Ali mi je prišel kdo na pomoč? Ne, ker nihče ni mogel. Trije pevci so ležali na tleh, boreč se s smehom, več drugih je bilo objeti, da se ne bi razpočili vsled silnega smeha, pevke so se proč obrnjene smejale, da so bile vse rdeče od smeha, Peter je pa klečal na stolu in bil ves solzan. Orglje so bile konečno med vsemi najbolj pametne. Naenkrat so namreč v moje veselje utihnile, ker jim je zmanjkalo sape. — Z velikim trudom sem se rešil iz mučnega položaja. Postavim stol na svoje mesto in se vsedel ves rdeč vsled sra-

doma vsrkajo vse tuje publike, ki jim pristudijo dobro vzgojo, morda prineseno seboj v novi svet. Vsled tega se jih toliko pogubi in tudi narodnostno od-tuji svoji domovini.

V bilanci je postavka o prevoznini netočna, ker ni nikakega ozira jemal avtor na vračajoče se, kakor bi moral tudi nasprotno kot aktivno postavko navesti zavarovalnice, nezgodnine in druge odpravnine, ki jih dobe ponesre-čeni ali njih sorodniki od podjetnikov.

Glede kolonizacijskega društva so že letos razpravljali dunajski listi, ven-dar se mi zdi, da je to kapitalistična ideja, ki gre za tem, da organizira eks-port živega blaga na tuje ter pri tem spravi lepe dobičke. Menda je Hey na-sedel s predlogom kolonizacije židov-skemu časopisu, ki je že pred letom o tem obširneje govorilo. Sicer ideja ni napačna, samo gledati bo treba, v če-gave roke pride njena izvršitev.

Knjižica je pisana nekoliko hitro, kar se vidi tudi vsled tega tako, ker obravnava vprašanja, ki so na dnev-nem redu in o katerih se razmotriva sedaj dannadan. Radi tega jo moramo pozdraviti tudi mi kot dobrodošlo, ker pomaga živo vzdržati zanimanje za iz-seljeniško gibanje, ki je velikega pome-na za naše kraje.

Dr. Č.

Pismo iz Gradeža.

Gradež, 17. jul.

Za urednike čas kislih kumarce ni nič kaj prijeten; drugim pa, ki si mo-rejo privoščiti toliko športa, da »procul negotiis« ogrevajo otrple ude na raz-beljenem pesku ter jih nato umivajo v hladni morščini, bi pa kisle kumarce kaj prav prišle.

V Gradežu je zdaj takozvana veli-ka sezija. Gastov je vse polno tako, da je menda zelo težko dobiti še kaj pro-stora; seveda se hitro menjavajo. Vsaki dan prihajajo ladje prenapolnjene s tujci, a tudi odhajajo enako obljudene. Največ se čuje med pisano množico če-ščina in madjarsčina; seveda tudi Nemcev ne primanjkuje. Gradež je, re-kel bi, specielno kopališče Dunajčanov. Poljaki so številno zastopani. Vročina je, če bi gledali na toplomer, precej hu-da; ni pa tako občutljiva kot drugod, ker je mesto vseokrog obdano z vodo. Temperatura vode v kopališču ob po-poldanskih urah znaša 27 stopinj C. Umevno, da je vrvenje ob kopališču in v vodi ter ob nepregledni sipini nena-vadno živahno. Mnogo gostov se pona-ša že s tako temno kožo, da bi jih člo-vek imel skoraj za Afrikance. Sloven-ska kolonija je bolj skromna. V sana-toriju »Pio Sovvegno« je tudi vse zase-deno; Slovencev je bilo v terek deset. Konec tedna pride lvovski nadškof Bil-čevski s svojim tajnikom. Sedaj je tu med nami stari gost in znanec iz Prage dvorni svetnik Krištofek. Število letoš-njih kopališčnikov je doslej narastlo do 7350. — Otroci v avstrijskem hospi-cu se dobro počutijo. Izpočetka je opa-ziti pri tem in onem malo solza, a to kmalu izgine. Čudno pa ni, če se ta ali oni otrok zjoče zlasti, ko je glede jezika med njimi prava babilonska zmešnjava. Tu najdeš Nemčije iz Šlezije, iz Štajerske, Koroške; Čehe, Poljake, slo-venskih otrok je lepo število, Italijane itd. Nekaterim ugaja pred vsem zadost-

na hrana, kajti polivalijo se kaj radi, da imajo petkrat na dan jesti in da se dvakrat na dan kopljejo. V hospiciu imajo razprostran vrt, kjer se cel dan igrajo, deklice v posebnem oddelku, dečki zopet v svojem revirju.

Novih zgradb in hotelov je več opa-ziti. Mestno načelstvo se trudi, da bi se mesto čedalje bolj udobno uredilo. Dre-voredi tudi nekoliko napredujejo; vso pozornost so obrnili na promenadni prostor, kjer trikrat na dan koncertira vojaška godba, kjer so najlepši hoteli in najživahnejši promet. Zadnje leto so postavili prav čedno tržnico za ribe in enako za sadje. Pohvaliti se mora-mo, da pijemo kiso in sladko mleko ljubljanske Mlekarske zveze; žal da prostor ni kaj ugodno izbran. Tržaški Trifolium ima svojo lopo na travniku poleg kopališča; tu je mlečnih pivcev, da niti postreči ne morejo.

Četudi imamo tu dosti vode, ven-dar si želimo tudi vsaj malo deževnice, ker je le prijetno, če se ozračje nekoliko ohladi; a danes še nič ne kaže, dasi je bilo nebo proti Kranjski zabasano z oblaki. Gradežanom pač najbolje pse-nica cvete, če so vedno solnčni in svetli dnevi.

„Slovenska Straža“.

Slomškov dar po 20 K:

76., 77., 78., 79., 80. Po Josipu Jerebu, Sp. Brnik, del čistega dobička abiturijent-ske veselice v Kranju, 100 K. — 81., 82. Neimenovan v Ljubljani, 50 K.

Prvi novi dvekranski novc so darovali:

Lenart Kuhar v Kotljah, 2 K. — Josip Milanič, kurat, Marijino Celje, 2 K. — Mihael Barbič, kaplan, Dobrna pri Celju, 2 K. — J. Marinič, župnik, Kojsko, 2 K. — Ig. Leban, župnik, Batuje, Gorisko, 2 K. — Fran Cerjak, kaplan, Sv. Križ pri Slatini, 2 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

Nabrano po Janku Kuhar pri sloven-skem omizju v Spodnjem Dravbergu, 4 K 50 vin. — Vesela družba hrvaških in slo-venskih učiteljev v Dragatušu, 4 K 4 vin. — Družba duhovnikov na Djeksah, 12 K. — Veronika Miklavčič, Gorica, 1 K. — Josip Milanič, kurat, Marijino Celje, 5 K. — J. Rutar, kaplan v Trstu, 4 K. — Na-brala družba duhovnikov ob priliki vizi-tacije in praznovanja rojstnega dne č. g. Jak. Cajnkarija v Središču, 15 K. — Ožje omizje srebrno-mašnika Vidmajerja v Fra-mu darovalo 15 K. — Adolf Znider, Tepa-nje, 10 K. — Udeležence dekliškega shoda v Št. Lenartu pri Brezicah 7 K 37 vin.

Dar hranilnic.

13. Hranilnica in posojilnica v Žužem-berku 20 K.

Društva za »Slovensko Stražo«:

Kat. izobraževalno društvo v Kape-lah, p. Dobova, Štajersko, 10 K. — Telo-vadni odsek »Orla« na Jezici 10 K.

Prispevki podružnic:

Ženska podružnica »Slovenske Stra-že« v Trstu, preostanek Slomškove slav-nosti, 197 K. — Podružnica v Vogrčah, Koroško, 33 K. — Podružnica v Borovnici, 63 K 50 vin. — Po podružnici Št. Ferjan pri Gorici, dar 11 mož ob priliki obhajanja 50letnice, 2 K 20 vin. — Podružnica Dol. Logatec, 29 K 50 vin. — Podružnica v Idriji 120 K.

Rafaelova smrt.

Pismo kardinala Bibiena svoji neča-kinji.

Iz dvojne noči, v teminah zemlje in duše Ti pošiljam te vrstice. Venec, ki Ti ga je s smehom podaril naš preljudi prijatelj onega spomina vrednega več-er v poletju, venec rdečih rož, položi ga, kakor je ovenel od tistega časa, kot simbol odpovedi in žrtve pod sveti križ, pred katerim moliš vsak dan; kajti Tvoja bolesta slutnja se je spoznala in Rafael nas je zapustil. Ti, ki si mu bila odbrana za dolgo, srečno življenje, si sedaj le Kristusova nevesta . . . Njogo-va duša se je navžila pozemeljskega; Rafael je umrl, da bi nam postal samo še neumrljiv.

Veliki petek je bil njegov rojstveni dan in ta je postal tudi njegov smrtni dan.

»Tako mlad in tako srečno se je moral ločiti,« pravijo vsi. A ko pomi-slim, kaj je doživel v kratkem času se-demintridesetih let, kaj je ustvaril v slavo svoje cerkve in domovine, mi na-polni dušo tiha groza. Kajti on je res-nični dih Boga! . . . Pogled na Marijini podobi, katero je Rafael pred kratkim naslikal za samostan sv. Siksta v Pia-cenzi, v oči božjemu detetu! Naslikane so z roko, s čopičem in z barvami kakor druge podobe, a veličanstvo nebes Ti sije iz njih naproti, poglobiš se vanje, kakor v prepad večnosti. Kdor je mo-gel naslikati te oči, ta že ni bil več zem-ljan. — — —

Sklad Mohorjanov:

382. Mohorjani v Ribnici, po č. gosp. Mateju Dagarin, kaplanu, 20 K. — 383. Mohorjani v Marijinem Celju, po č. g. J. Milanič, kuratu, 5 K.

Iz nabiralnikov:

Po Karolu Malajner, kaplanu, Sv. Ur-ban pri Ptuj, iz nabiralnika v gostilni Antona Klemenčič, 9 K 50 vin. — Po po-družnici Vipava, iz nabiralnika pri J. Hribu, 18 K. — Iz nabiralnika v hranilnici v Vipavi 3 K.

Idrijske novice.

i Voditelj čipkarskih šol gosp. Jan. Vogelnek je postal svetnik. S 1. julijem je bil povišan v VII. činovni razred. Iz srca mu čestitamo na takem odlikova-nju, zaslužil ga je s svojo izredno mar-ljivostjo in natančnostjo. Ko se je pred par meseci preselil z Dunaja v Idrijo, so si nekateri že menciali roke iz škodo-željnosti, češ, za kazen je prestavljen. No, kaka kazen je bila, da se je delo bolj razdelilo in je on prevzel inspekto-rat za južne dežele, kaže nenavadno odlikovanje. V petih letih je že dvakrat avanziral. Ko bi ne bil zaslužil, bi ga gotovo ne bilo kaj takega doletelo; saj na Dunaju so Slovence ne cveto rožice.

i Rudniški komisar g. Knohl z Du-naja pregleduje že tu več dni blagajno in materialno upravo. Ker ima naš rudnik več raznih oddelkov, ne pride-mo skoraj nikoli iz rednega nadzor-stva. Za par mesecev se pričakujejo zo-pet drugi od ministrstva.

i Človeški kostnjak so našli v Mo-horičevi grapi v Zgornji Kanomli. Me-so je bilo že vse strohnelo, le palica, koš in harmonika je ležala poleg kosti. Najbrž je pred pustom prišel iz Tol-minskega v te kraje, in skoraj gotovo onemogel, ali zgrešil po noči pot, da si ni mogel pomagati. Odkod je bil in kak posel je imel, se ne ve.

i Abstinencično društvo »Sv. vojska« se je ustanovilo, oziroma poživilo pre-tečeno nedeljo. Gospod Goslec iz Ljub-ljane je v jedrnatem govoru pokazal lahkoto abstinence in škodljivost alko-hola. Veliko navzočih je pazno sledilo stvarnemu izvajanju, tudi precej se jih je vpisalo. Treba bode vsakoletnega ta-kega sestanka, da prvotno navdušenje prehitro ne premine, in govornik vedno z novimi zgledi in dokazi prepričuje, kako potrebno je ravno med Slovenci več zdržnosti. Godrnjamo čez visoke davke, a tu prostovoljno sebi v škodo plačujemo največje.

Tržiške novice.

t Na dunajski evharistični shod pojde iz tržiške župnije 16 oseb. Zasto-pan bo trški občinski odbor po treh od-bornikih S. L. S., društvo Svetega Jo-žefa in krščansko socialno delavstvo po treh članih, telovadni odsek Orel po enem članu, nadalje Marijina de-kliska družba, tretji red, zastopnik na-ših kmetov in g. tovarnar Gassner.

t Letno poročilo, ki ga je natisnilo jako lično »Tiskovno društvo« v Kra-nju, izkazuje na obeh štirirazredncah tukajšnje ljudske šole koncem leta 513 učencev in učenk. Izmed teh je bilo 267 učencev in 260 učenk. Po veri so bili razeni ene staroverske učenke vsi

Katoličani. Izmed vseh 513 učencev in učenk jih je bilo samo 6 nemške na-rodnosti. In vendar nosi naša šola po-polnoma nemški značaj. V četrtem razredu se poučujejo skoro vsi pred-meti v nemškem jeziku. Obrtno - na-daljevalna šola je imela koncem leta 53 vajencev. Po narodnosti je bilo 42 Slovencev, 8 Nemcev, 2 Hrvata in 1 Lah. Učno osebo je obostajalo iz vodje, treh učiteljev, osem učiteljic in treh katehetov.

t Nemška šola ima dva razreda s štirinji oddelki. V obeh razredih je bi-lo 68 učencev in učenk. In še med te-mi je bilo več nego polovico Slovencev. Kakor se sliši, nameravajo v kratkem pričeti z zidanjem novega šolskega po-slopja. Svet je podaril kuratorij tu-kajšnje predilnice.

t Poprava orgelj v župni cerkvi je bila končana minoli teden. Delo je iz-vršil po nizki ceni in zelo dobro izde-lovatelj orgel g. Anton Dornič iz Ra-dovljice. G. mojstra toplo priporo-čamo.

Društva.

— Logaško okrožje Orlov priredi jutri v nedeljo, dne 21. julija 1912, Slomškovo slavnost, združeno z javno telovadbo v Gorenjem Logatecu. Spored: Popoldne ob četrti na tri zbirališče vseh Orlov in društev v Dol. Logatecu. Pohod z zastavami in orlovsko godbo po dr-žavni cesti v Gor. Logatec. Tu sprejem pred župno cerkvijo in nato večernica. Po večernici ljudski tabor pred župno cerkvijo; govorijo razni gg. govorniki. Ob 4. uri javna telovadba Orlov na grajskem travniku. Velika ljudska ve-selica, pri kateri sodeluje orlovsko god-ba iz M. D. v Polju. Odsek »Bogomile« preskrbi pijačo — tudi za abstinence — in jedila, prodajo šopkov in drugo. — Vstopnina: Sedeži 1 K, stojišča 30 vin. — Slavnostna društva se prosijo, da se ude-ležijo po možnosti z zastavami. — K obilni udeležbi vabi odbor.

— Vič-Glince. Lansko leto bi bili kaj radi s skupnim društvenim izletom obiskali divno bohinjsko okrajino. A ker so se ljudje prepočasi zglaševali, smo tako dolgo čakali, da nam je upra-va železnica vsled vojaških manevrov odpovedala posebni vlak. Letos se nam je pa zopet zaželelo po romantičnem Bohinju. Da ustreže želji mnogih čla-nov, se je odbor Katol. slov. izobraže-valnega društva zopet lotil težke skrbi za posebni vlak za društveni izlet v Bo-hinj. Določilo se je za izlet zadnjo ne-deljo avgusta, t. j. 25. avgusta. Upamo, da homo letos v tem oziru srečnejši. Zato pa prosimo somišljenike domače, kakor ljubljanske in po okolici, kateri bi se radi udeležili izleta, naj se vsaj do 28. julija zglasijo ali v župnišču na Viču ali pri g. Fran Gorjupu, delovodji c. kr. tobačne tovarne in predsedniku društva. Vožnja tja in nazaj bo stala 4 K. Izlet obeta biti tem zanimivejši, ker nas bo spremljala polnoštevilna domača društvena godba.

»Slovenska Straža« ponovno opo-zarja vse naše gospodinjne na blago, ki je na prodaj v korist obmejnim Sloven-cem, prav posebno pa na Kolinsko kav-no primes v korist obmejnim Sloven-cem. Ta kavna primes je po soglasni

mu nanj in zaprl prepovedane regi-stre. Igral sem tiho predigro.

A pevci niso bili zmogni peti. Ti-ščali so z robci usta, da jim ne bi ušel smeh. Zapovedal sem: »Začnite!« in sem dajal z glavo takt. Končno je za-čel sopran:

»Kyrie-Kyrie-hihihihihii — — —

Nato tenor:

»Kyyriyey-hehehehehe — — —

Basi so hoteli biti resnejši in so krepko začeli:

»Eleison-eleison-hohohohoho — — —

Tedaj pa je hipoma postalo na mo-ji strani temno. Ozrl sem se — o gro-za — ob meni je stal mojster Kifel. Prišel je, da bi končal smešnico. Ali veste, kaj je napravil? Potegnil je dva čisto nova registra, a ne pri orgljah, ampak na moji glavi. Dal sem kot vsak pravi register takoj glasove od sebe: »Au, jej, au, jej!« Vsled teh glasov je takoj izpuštil užesa. Tedaj pa se je polastila pevecv zopet veselost. Kakor veste, lomi smeh posebno takrat člo-veka, kadar se ne sme smejati. Čim bolj se ga braniš, tem bolj ti pretresa ude. Tako je bilo tudi tukaj. Če je po-skusil peti bas, se je začel smejati sop-ran, nato tenor in tako je šlo dalje do zadnjega evangelija.

Zvečer mi je pa napravil učitelj silno dolgo pridigo. Spominjam se le še pregovora, ki ga je na koncu govora dostavil:

»Tako se godi, če hoče biti jajce modrejše kot kokoš!«

Da smo v bojazni pričakovali že tri dni prej najhujše, si izvedela iz mojega včerajšnjega pisma. Izmed nas vseh je bil Rafael v vsem Rimu najbolj miren. Govoril je o preteklosti in o bodočno-sti mirno in jasno, tolažil nas je in na-pravil oporoko.

Ko sem šel danes pred solnčnim zatonom po poti na Rafaelov dom, je bil zrak poln svetle luči in sladkega vonja, takšen mir je ležal nad praznič-nim Rimom, da mi je vstajal up v mo-jem srcu; korakal sem spet vesel tja.

V bolniški sobi je bil grof Baldas-sare Castiglione, dobra očeta Antonio in Domenico, slikar Giulio in drugi. Njegovo postelj so bili pomaknili bliže k oknu.

Ali je bil učinek večerne svitlobe, ali bližajoči se triumf, še nikdar se mi ni zdel Rafael lepši; njegova kožna bar-va je bila bolj bleščeča, jasno in rujavo oko umetnika večje in svitlejše, kakor navadno.

Ko sem vstopil je držal v roki ne-koliko pomladnih cvetic, katere je spustil, ko sem mu podal Trstoj rožni ve-nec. Nesel je venec k ustnicam in za-šepetal Tvoje ime — »Marija!« . . . Njegov glas je imel čuden zvok, bil je čist, a vendar le kakor dih.

Sporočil sem mu, kar mi je naro-čil Nj. Svetlost. »In tako, preljudi Ra-fael,« sem končal, »naj ti bo zanimanje, ki ga čuti najvišji in najnižji za te, dolžnost, da živiš še dolgo med nami.« Otožno se je smehljial.

»Ti boš, ti moraš,« je povzel besedo Castiglione. »Pomisli, kakšno hrepen-e-nje si vzbudil v nas s svojimi deli po bodočih. Pomisli na svoj priljubljeni načrt, postavi ti na novo klasični Rim s svojimi mramornatimi palačami, sveti-šči, slavoloki in kipi!«

»Da, to sem hotel,« je odgovoril, »in ko bi mi Bog dal daljše življenje, bi se meni to posrečilo.«

»Govoril, kakor da bi ne hotel ni-kdar več ozdraviti,« sem dejal mehko očitajoč.

»O, oče,« je rekel, »ločitev mi ne bode lahka. Ne morem vam popisati hrepenenja, katero me je katerekrati navdalo, da bi zadržal poslavljalajoči se dan. Kako je sesala moja duša na zad-njem solnčnem žarku, ki je trepetal na zadnjem gričku. Kako lep je svet, kako lepo človeško obličje! In zdaj moram vzeti slovo za vedno, spati, ne da bi imel upanja na jutrajšnji dan!«

»Preljudi,« sem mu odvrnil, »ne po-zabi, da je danes umrl naš Odrešenik, da bi nas odpeljal iz teh zemeljskih bo-jev k večnemu dnevu.«

»Kako naj bi ga pozabil,« je dejal, »od Njega imam vse! . . . Ali,« je pri-stavil tiho, »tudi boj je bil lep.«

Sledil je kratek molk. Castiglione je prijel njegovo roko. Rafael je gledal skozi odprto okno na onstranske griče, kajti večer je umiral in le na vrhovih je bil lahek žar. Njegov pogled je romal — in to so bile tudi njegove misli — od zemlje čez vijolčasto nebo, kjer ga

sodbi vseh gospodinj najboljši kavni pridatek in se z njim da napraviti najokusnejša kava, ki jo ima vsak rad. Kolinska kavna primesi v korist obmejnega Slovenca je zaradi tega tako dobra, ker je pripravljena iz samih izbranih surovin in po načinu, ki se je v dolgoletnih izkušnjah izkazal kot najboljši. Velika prednost Kolinske kavne primesi v korist obmejnega Slovenca leži pa tudi v tem, da je pristno domače blago in pa na prodaj v eminentno naroden namen. Nobene naše gospodinjne ne sme biti, ki bi ne rabila Kolinske kavne primesi v korist obmejnega Slovenca.

Tedenski pregled.

Cesar je potrdil kranjski deželni zakon o vzdrževanju ograj pri pašnikih. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske je v svoji seji dne 15. t. m. soglasno sklenil resolucijo proti davku na vino, kakor ga je navzelo pl. Šuklje. — Dva ministra sta tedaj prišla na Bled na počitnice: minister javnih del Trnka in poljski minister kranjski Ladislav Dlugosz. — Glavni vojaški nabori se pričnejo letos 12. avgusta in morajo biti končani do 5. oktobra; k vojni mornarici asenirani novinci nastopijo službo 25. novembra, drugi pa 15. oktobra. — Letošnjih cesarskih vaj se udeležijo tudi 14 novih letalnih strojev. — Pri zadnjem ljudskem štetju v Avstriji nasteli so 1.232.940 Slovencev, 768.422 Hrvatov in Srbov, 6.435.983 Čehov, 4.967.984 Poljakov, 3.518.854 Rusinov, 9.950.286 Nemcev, 783.334 Italijanov, 275.115 Rumunov in 10.974 Mažarov. — Ljubljana šteje po zadnjem štetju 41.727 prebivalcev, in sicer 33.846 Slovencev, 5950 Srbov, 360 Čehov, 290 Italijanov in 95 Hrvatov in Srbov. — V Reki so nasteli 49.806 prebivalcev, in sicer 24.212 Italijanov, 12.926 Hrvatov, 6493 Mažarov, 2337 Slovencev, 2315 Nemcev, 425 Srbov; ostali pripadajo raznim drugim narodnostim. — Na avstrijskih visokih so lah je v minoletem šolskem letu študiral skupaj 36.324 dijakov; od teh je bilo Slovanov 18.450, Nemcev pa 15.484. Ostali odpadejo na druge narodnosti. — Županska zveza za Vipavsko dolino se je ustanovila. — V Blatu pri Pliberku so pri občinskih volitvah zmagali možje Slovenske Ljudske Stranke. — Vas Ronke na Goriškem je cesar povzdignil v trg. — Predsednik novomeškega okrožnega sodišča, g. Tronz, je stvil v pokoj in se naselil v Ljubljani. — Svetinjo za 40 letno zvesto službovanje je prejel cerkvenik Jakob Miklavčič v Malem Korenu. — Silna nevihta z viharjem in strelo je 14. t. m. divjala krog Ambrusa in Krke na Dolenjskem. V Višnjah je strela užgala neko hišo in hlev ter ubila osemletnega dečka in več živine. Na Krki je vesle strela pogorel Reholov kozolec s senom vred. Vihar je ruval drevesa, odkrival strehe, podiral kozolce in strl koruzna in žitna polja. Veliko škode je napravil v ambruški cerkvi. Tolika je tudi toča. — Toča je uničila polja v Suhi nad Dravogradom in v okolici. — Toča je pobila po vaseh krog Planine na Sp. Štajerskem. — Na Opčinah je pogorelo več tisoč kvadratnih metrov gozdnih nasadov. — Pogorel je v Taenu hlev in pod vdove Marjane Tomšič; nekdo je zažgal, ko so bili vsi domači na polju. Pri reševanju živine se je nevarno ponesrečil podjetnik Bitenc. — Samoumori v avstrijski armadi znašajo osem samomorilcev na vsakih 10.000 vojakov. — Ustrelil se je v Gorici vojak 47. pešpolka Franc Jevšenak iz Zg. Bistrice na Štajerskem. — Blizu Slovenske Bistrice se je pa na vajah ustrelil domobranec 4. polka Jožef Spelec. — Umrli so: V Ljubljani gimnazijski profesor Anton Peterlin v 47. letu; na lgu nadučitelj Franc Ks. Trošt; v Kostanjevici vpokojeni čestni nadzornik Ignacij Čerov; v Gorici veleposestnik Anton Bolko, star 90 let; podžupan v Malih Zabljah, Silv. Rebek; v Mariboru šolska sestra M. Mihaela Plohl od Sv. Tomaža pri Vel. Nedelji; v Wildonu pri Gradcu Slovenec dekan Jožef Dreisiebner; v Ljutomeru vdova po hoškem postojanečniku Marija Tomanič; v Vuzenici 38letna gospa Bruderman iz znane Rotnerjeve rodbine; v Rogatcu vpokojeni vodja zemljiške knjige Anton pl. Iljačič, star 80 let; v Frankovcih pri Ormožu Jakob Kosajnc; v Kočevju poštarica Marija Haufl. — V Krki je pri kopanju utonil krojač in vratar v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji, Jakob Gnidica. — V Idrijskem rudniku je odtrgalo glavo 44-letnemu vestnemu pazniku Lovru Brumnu. —

Tržaški vlak je blizu Sv. Križa raztrgal železniškega delavca Vidmarja. — V Vrbsko jezero je skočil in utonil deželnosodni sluga Merkuš. — V Ptuj je zadela kap trgovca Vouka. Spravili so ga v grško bolnišnico. — Insolventna je postala v Ljubljani tvrdka Zabker. — V konkurzu je trgovec Aleks. Starkel v Mariboru. — Zapril so bivšega knjigovodjo bratov Faganelli v Mirni pri Gorici, Ivana Komidarja. — Ponarejeni goldinarji krožijo po Štajerskem ob hrvaški meji; nedvomno so bili prirešeni s Hrvaškega. — Novo cerkev so si postavili ameriški Slovenci v St. Paulu Minn.; posvečena je sv. Neži. — Varaždinski občinski zastop je komisar Cuvaj razpustil in imenoval vladnega komisarja. — Južna železnica je na hrvaških in ogrskih progah zvišala vozne cene. — 72 poslancev ogrske opozicije, ki jih je dal Tisza s silo odstraniti iz državne zbornice, toži Tiszo radi zlorabe uradne oblasti in kršitve imunitete. — Blizu Skaderskega jezera so turški vojaki prekorajčili črnogorsko mejo in na polju ustrelili devet črnogorskih kmetov, pet pa težko ranili. Črnogorske čete so pa udrle v Novipazar in zažgale tam neko pravoslavno cerkev, ki je s šolo vred zgorela. — V vasi Cira v kitajskem Turkestanu so kitajski vojaki zažgali hišo nekega Rusa ter je v ognju umrlo do 100 Rusov, mnogo so jih pa Kitajci postrelili. — Za žensko volilno pravico se na Angleškem na čuden način bori družba žensk, ki se imenujejo »sufragetke«. Po cestah uprizorjajo skandale, razbijajo okna, napadajo člane vlade s kamni itd. Te dni pa je neka sufragetka vrgla v voz, v katerem se je vozil ministrski predsednik Asquith, celo sekuro, ki je ranila nekega irskega poslanca. — Kotel je razpočil na avstrijskem parniku »Kap Rocca«, ko je vozil iz Seville na Španskem. Pet oseb, med njimi kapitan, je bilo ubitih, mnogo ranjenih. — Na Bodenskem jezero sta se prevrnila dva čolna ter je utonilo 11 oseb, večinoma deklet do 15 let. — V Renu je vsled solnčarice pri kopanju utonilo do 30 oseb. — V bližini Bremena na Nemškem je pogorela vas Debestat s 40 hišami in cerkvijo. — Strašni viharji in nalivi so v mehiškani državi Guanaju napravili nad 20 milijonov škode. 2000 ljudi je ob tem našlo smrt. — Na ženitno ponudbo v časopisu se je ujela neka grška služkinja. Sledila je pozivu v Trst, kjer se ji je predstavil ženin kot železniški delavec pod krivim imenom. Pregovoril jo je, da mu je dala shraniti ves svoj prihranek, krog 3000 K, na kar je izginil. Naplahtana revica je prosila pomoči tržaško policijo, ki je res kmalu našla sled za goljufom. Prijeli so ga v Švici v družbi neke ženske; imel je še 2000 K, ki jih služkinja sedaj dobi nazaj. — Miljarderji so na svetu samo trije: Rockefeller, Carnegie in Morgan, sami Amerikanci. Pol in četrt milijarde ima krog sto ljudi, manjših milijonarjev je veliko. — Finemu sladkorju podraže ceno za 1 K 50 vin. — 14letni trgovski vajenec A. Kopitar v St. Jerneju na Dolenjskem je onečastil in ubil 13letno Angelo Hrastar, mladega zločinca so zaprli.

Godovi prihodnjega tedna.

21. nedelja, 8. pobnik, Olga, Dan.
22. ponedeljek, Marija Magd.
23. torek, Apolinar, škof.
24. sredo, Kristina, dev.
25. četrtek, Jakob, Kristof.
26. petek, Ana, Valens.
27. sobota, Pantaleon, m.

Liberalna „Zveza slovenskih zadrug“ in njeni sledovi v Ricmanjih.

Kdo se ne spominja na nesrečne Ricmanje, katero je liberalna kuga zastupljala celih osem let, ji podajala v roke proticerkveni meč v boju zoper božjo besedo? Kdo se ne spominja onih mnogih pogrebov brez duhovnika z veselo godbo na čelu? Koliko se je rodilo otrok, ki so bili šele v dolgih hlačah krščeni in koliko divjih zakonov se je sklenilo!

V onem času zastupljanja ricmanjskih kmetov sta se pripeljala v Ricmanje dva ljubljanska liberalna pravaka. Čemu sta prišla? V Ricmanjih je že takrat obstojalo Posojilno in hranilno društvo ter Konsumno društvo. Obe društvi ste bili udeleženi pri »Zadružni zvezi« in to je liberalce bodlo v oči. Njih zastopnika sta začela zato prigovarjati odbornike društev, naj presto-

pijo od »farške« k »narodni« zvezi. — Drugi greh je lažje storiti kot prvega in Ricmanjci takrat niso pomišljali preveč, ampak so zlezli pod klop in pri-trjevali sladkim nasvetom. Zgodilo se je, da ste obe društvi res prestopili iz naše v liberalno Zvezo. Do tega nesrečnega dne so vse bilance Ricmanjskih društev izkazovale lep napredek in dobiček, ko pa je vtaknila v njih knjige svojo modrost liberalna Zveza, je bila usoda Ricmanjcev zapečatená. Nizdol je pričelo teči posebno kolo Konsumnega društva, katero je imelo in ima v pravih izrecno določilo, da se v spekulacije ne sme spuščati.

Leta 1907. je revizor liberalne »Zveze« naštel že kar 12.000 kron deficita, dasi je prejšnje letna bilanca še vendar izkazovala nek dobiček. Pozneje je liberalna Zveza ujela Ricmanjce na podpis še za nadaljnjih 7000 kron, tako da je v teku par let nasekanih bilo okroglo 20.000 kron dolga.

Med tem se je urinil Ricmanjem neki Josip Bobek, poštni pisar v Trstu. Imel je komaj 100 kron mesečne plače, ko je v popoldanskih urah »deloval« pri Ricmanjskih društvih, kojim je bil vodja, tajnik in sploh vse. Z eno besedo: bil je duša celega poslovanja. Liberalce od nog do glave je šel preko določil društvenih pravil. Odborniki pa niso vedeli, kje je njihova gospodarska rana, ker jih ni nihče na to opozoril. Revizija se je sploh redko vršila. Bobek je sestavljal zadolžnice na razna imena svojih tovarišev v uradu, kasiral denar in kakor se dolži baje podpisoval falzificiral, med tem ko vpisani dolžniki niti niso znali za dolg. Hodil je v zlatu po Trstu in se šopiril s polno malho petakov. Ko ga je društvo poslalo nekoč nekam v Istro, da kupi zanje na javni dražbi posestvo in ko je dobil za to potrební denar, je odpotoval in kupil posestvo na — svoje ime. Potem se je širokoustno predstavil za posestnika. Prišel pa je dan plačila in Bobek je pod ključem.

Letos je prišel v Ricmanje revizor liberalne Zveze in pripovedoval Ricmanjem, da je liberalna Zveza v denarni stiski in da rabi denar. Pregovoril je s tem izgovorom Ricmanjce, da so mu podpisali menico za 3800 K, rekel pa je, da njihova Zveza tega denarja ne bo nikdar tirjala, ampak, da ji bo menica služila le v zvišanje aktivne izkazu. V dobri veri so se udali Ricmanjci. Toda par dni po podpisu menice je onih osem nesrečnih kmetov dobilo menične tožbe, za katerimi je Zveza poslala po svojem zastopniku dr. Ivanu Tavčarju v Ljubljani eksekucije. Zveza se je na zemljišča kmetov intabulirala za ves denar in zagrozila je indirektno z dražbo. Vrh tega pa jim je zarubila vso živino, kar jo je bilo pri hiši. Ricmanjci so prosili Zvezo in njenega advokata, ljubljanskega župana dr. Tavčarja, naj ustavi začasno vsaj dražbo živine, a dobili so odgovor, tako osoren, kakor bi prosili miloščino. Le s trudom se jim je posrečilo dobiti potrební denar, katerega so morali vzeti na posodo pri židu, da so se rešili popolnega poloma.

Odkar ste Ricmanjski društvu udeleženi v liberalni Zvezi, se je revizija le poredko izvrševala in še to površno. Zveza se je obvezala revidirati brezplačno, a je vseeno zaračunala Ricmanjem pot in delo svojih revizorjev.

Ker je bil revizor prekomoden, je telefoniral nekoč v Trst po Bobeka, naj mu pride pomagat k sestavi bilance. Rekel mu je, naj se pripelje kar s fi-jakarjem. In visoki gospod Bobek je res pridrldal s tržaškim kočijažem v Ricmanje na stroške kmetov. Pri sestavljanju bilance se je hotel približati društveni nadzornik, a nagnan je bil proč z osornim poveljem: »Zgubite se, tukaj nimate nič opraviti.« Odobrena od odbora bilanca ni bila.

Tako je završila liberalna Zveza v Ricmanjih svojo misijo! In še danes kmetje ne vedo, kam jih vodi liberalna Zveza; še danes se zanašajo na njeno »narodnonapredno« tendenco. V.

Prva zračna bitka med Nemčijo in Francosko.

Iz Maroka pozvani general d'Amade, novi poveljnik šestega francoskega vojnega zbora, ki bi moral vzdržati v nemško-francoski vojni prvi napad, je pred kratkim izdal neko fantazijo o bodoči zračni vojni med Nemčijo in Francosko. D'Amade izvaja svoja preokovanja s stališča, da bi bili francoski zrakoplovi, kakor je sedaj slučaj, oddaljeni drug od drugega po 70 kilometrov daleč od nemške meje. Nasprotno so nemški zrakoplovi stacionirani v večjih presledkih. Kolin in Metz ležita nad 200 kilometrov, Metz in Straßburg nad 130 kilometrov drug od drugega. General D'Amade torej meni, da bi bil v resnem slučaju Strassburg pristanišče zrakoplovov in da bi bila Nemčija na ta način proti francoskemu reko-gnosciranju z zrakoplovi mnogo manj varna, kakor pa Francoska pred nemškimi. To pa zato, ker je Strassburg veliko bolj oddaljen od meje kot francoske zrakoplovne postaje. Odločitev prve zračne bitke bo padla po mnenju generala D'Amade v črti Verdun — Metz in sicer v neposredni zvezi z strateškim pohodom čet. Od celotne nemške vojske, ki jo računa na 900.000 mož, bo stala polovica, torej 450.000 mož v črti Strassburg — Diedenhofen — Metz, 150.000 mož bo na gornjem Alzaškem, ostalih 300.000 mož pa bo v pokrajinah okoli Aachena, Koblenza in Kolina. Desno francosko krilo se bo opiralo na Belfort in prvi večji napad se bo vršil na levo nemško krilo. Najbolj nevarna pokrajina za Francosko leži severno od črte Verdun — Metz, torej nekako med Givetom in Verdunom nasproti črti Metz — Diedenhofen. Južno od Verduna do Epinala boj bržkone ne bo imel uspeha. Zato je treba, da si Francoska že vnaprej med Givetom, Verdunom in Diedenhofnom oskrbi gospodarstvo v zraku. Vse podrobnejše je odvisno od razmerja moči posameznih zračnih brodovij. Nemško zračno moč si predstavlja general D'Amade razdeljeno v tri oddelke po tri zrakoplove in večjim številom letalnih strojev. Z ozirom na to bi se morala poizvedovalna in brambna služba francoskega zrakoplovstva tudi deliti v tri dele. Pred vsem bi morali zrakoplovi opravljati poizvedovalno službo. Ravno med Verdunom in Metzom ter rekama Maas in Mosel so tolike terenske težkoče, da bi brezdvomno poizvedovalno službo lažje opravljali zrakoplovi kot pa konjenica. Vsekakor zahteva teren deloma od zrakoplovov, da so zmožni dvigati se visoko

je pozdravljala večernica, poslanka iz onega sveta.

»Videl bom Danteja,« je rekel nadno.

V tem trenutku je odmaknil nekdo izmed pričujočih zastor Rafaclove zadnje podobe, ki je bila na nasprotni steni. Kakor veš, je oltarna stena s spremenjenjem Kristusovim.... Pogled na neumrjoče delo in na umirajočega mojstra, predmet slike, kakor tudi drugi prizori nas premagajo in jokali smo na glas.

Koj na — so se začele spreminjati poteze Rafaclove. Govoril je še, a s težavo in brez zveze, čeravno pomenljive reči. Dvakrat sem ga slišal reči Platonove besede: »Lepo je plačilo in veliko je upanje.« Misli je, da si tudi Ti pri njem, in je prosil, naj bi mu položila roko na čelo... Slikar Giulio se je vrgel na postelj in kričal v dušni bolešti; jaz sem pa velel drugim, naj pokleknejo in molijo za umirajočega.

Še enkrat se je Rafael dvignil in gledal z velikimi očmi skozi okno. »Odkod sveti to solnce?« je jecjal.

»Rafael!« sem zavpil in razprostrl obe roki po njem. »Ali me poznaš? Kako se počutiš?«

Nekaj časa se je zdelo, da me ni slišal, potem pa je vendarle zašepetal — in miren izraz njegove obličja čeravno v smrtnem boju je potrdil njegovo besedo: »Srečno...«

Po teh besedah ni izpregovoril več. Bojeval je molče zadnji boj. — — —

Postala je popolnoma noč, ko je dolg in svečan mir prekinil glas: Rafael je umrl. — — —

Velik let je že menil ud tistga časa in jest sm že dauni na use puzabu. Unkat, ke sa pr ubčinsk sej »padle« tiste dve čarudejne besede — »Sluvsenk Narud« tud piše, de sa »padl« strelí, astn morm tud jest pisat, de sa besede padle, de m na u mogu »Sluvsenk Narud« spet naprej metat, de na znam

dobr sluvsenk pisat — astn unkat, ke sa padle tiste dve čarudejne besede »Špickramarju ukus«, ke sta spusobne ceu ubčinsk svet razbt in ke jh, na vem zakaj, gespud žepan nč rad na sliš, in ke sa zavle teh dveh besed leberaln ubčinsk svetnki tku zruguvilel, de b šou hmal ceu ubčinsk svet iz lima in je clu sam gespud dohtar Taučar puzabu, de je žepan in de more žepan ustast zmeram tak, kakršen more bt en žepan, unkat sm se pa spet spounu na tiste dau-ne čase.

Čakte, kuku je blu že tu?

Aha! Ke sm biu jest še mejhen, naredu je moj oče punavad usak let binkštna sebota mal preh fajrant; prijeu mene, sojga ta najstarejša in edinga sina za roka, pelu me na Star trg h tantlar Čike tud leta — čakte no, kerga leta du glave nova ubleka. Hlače je zbrau punavad tkula za ena ped dalš, kt b jh blu treba, čš: fant raste ket kunopla in du prhodneh binkšt mu uja glih prou douge.

Glih tku, ket usak druh let udkar sm biu birman, pelu me je moj rank oče — Buh mu dej nebesa — h tantlar Čike tud leta — čakne no, kerga leta je blu tu, se pa res več na spounem, če se na motem je tist let padla binkštna sebota glih na sebota. No, pa sej je use glih, če vema kerga leta je blu tu, al pa ne; glauna reč pr tem je tu, de vem, de m je tist let kupu oče ene

strašn lepu šrafaste hlače, kokr sa ble tekat mudern in de vem, de m je pol na binkštna nedela na use zgudi zjutri, ke sm stavu pred nim u ta šrafaste hlačah, stisnu u roka šternajst soldu:

»Na, Pepe, pa pejd na Rožnpoh, de se uš puštreku iz ta noumo gvantam. Tle maš dvanajst soldu za kufe, dva solda pa za kifele — kufe je tiste čase kuštou na Rožnpoh še sam dvanajst soldu. Pa merki, de na uš hlač iz kufetam pupackou, al jh pa na kašnem gramouje strgu. Gvant kušta gnar!«

In useu sm šternajst soldu, slamenk, špacirštok in ja mahnú vs sam u sebe in soje šrafaste hlače zarukan preke Tibuli.

Dobr se še tud spuminam, de sm biu tekat tku zamaknen u soje ta nove hlače, de nism nubene reči vidu ukul sebe in de sm prekucnu zavle tega eha pesterna iz vužičkam in utrokam ured u alet in de sm prnesu na Rožnpoh dve ket kajzerzemle velike bunke na čel, ke sm se pu pot dvakrat u drvu zaletu. Use tu mam še tku ževu pred saba, kokr b blu učeri.

Ke sem sedou nazadne tku iz bumkam na čel za miza pr kufet in začeu kifle pumakat u kufe, se t pa prklat sam Buh ve ud kod ena pasja mrcina in me začne ud ush plati šnofat in se stegvat pu men in če sm ga bl gonu ud

in da imajo dobro izvežbano osobe. Kakšen pa bi bil izid prve nemško-francoske zračne bitke, pa general D'Amade ne pove.

Tovarišem abiturientom!

Slovenski katoliško - narodni abiturijenti prirede v dneh 27. in 28. julija svoj sestanek v Kamniku. Spored je naslednji: V soboto dne 27. julija popoldne ob 4. uri 24 minut prihod udeležencev v Kamnik, kjer se vrši sprejem na kolodvoru. Ob 8. uri bo pozdravni večer. V nedeljo dne 28. julija zjutraj ob 8. uri zbirališče pred Kamniškim domom. Ob 9. uri dopoldne sveta maša v župni cerkvi, nato zborovanje z naslednjimi referati:

1. Katoliško narodno dijaštvo in njegov poklic. Ref. tovariš Vinko Tavčar, Kranj.)

2. Katoliško narodno dijaštvo in ljudstvo. (Ref. tovariš Ivan Stanovnik, Ljubljana.)

3. Katoliško narodno dijaštvo in umetnost. (Ref. tovariš Narte Velikonja, Gorica.)

V nedeljo popoldne ob 4. uri igra: Franc Sal. Finžgar, »Naša Kri«. Po igri komers na vrtu hotela Krištof.

Naš abiturijentski sestanek je predpriprava za skupno veliko prireditev katoliškega jugoslovanskega dijaštva, ki se vrši v dneh 1., 2., 3. in 4. avgusta v Ljubljani.

Tovariši! Pohitite v naše prijazno mesto Kamnik, da damo svojemu katoliškemu prepričanju in svoji mladosti ognja ter se potrdimo v idealnem stremljenju za uresničenje gesla, ki ga vselej pišemo na svojo zastavo:

Z Bogom za narod!

Za pripravljalni odbor:

Ivan Stanovnik l. r., predsednik.

Slivester Kranjec l. r., tajnik.

Ali so Lah napadli Dardanele, ali ne?

Včeraj se je poročalo, da je napadlo osem laških torpedovk Dardanele in da so turške krogle potopile dve laški torpedovki, ostale pa da so poškodovane. Lah so že včeraj zatrjali, da so vsa poročila o napadu na Dardanele izmišljena. »Berliner Zeitung am Mittag« je včeraj poročala, da je, ko je včeraj zjutraj poizkušalo 8 laških torpedovk vdreti v Dardanele, streljala nanje turška artiljerija iz trdnjave Bajkšu-Tepe in iz utrdbe Suandere. Turško poslaništvo v Berlinu je izjavilo, da so mu poročali o bombardementu in da sta se potopili dve laški torpedovki. Iz Carigrada se pa zasebno poroča, da turški armadni krogi govorijo, da je pravzaprav povzročilo boj v Dardanelih turško brodovje in da je takoj ob napadu ukazal poveljnik dardanelskega gradu Čamakale zapreti Dardanele z minami.

»Agenzia Stefani« je včeraj objavila tri poročila. Prvo poročilo beleži poročila, da se je ponoči v Dardanelih streljalo. Pristavlja, da so se uprli ali turški vojaki ali pa turško brodovje. Beleži tudi govorico, po kateri bi bilo pol laških torpedovk včeraj ob 1. ponoči prijadralo pred utrdbo Kumkale. Streljalo da se je 1 uro. Drugo poročilo »Agenzie Stefani« poroča, da laška vlada ni dobila nobenega poročila o akciji laških torpedovk v Dardanelih.

sebe, bl je tišu u mene in brisu tiste soje umazane face ub moje ta nove štrafaste hlače.

Tu me je sevede razkačl na usa muč in u te soj jez sm naredu ta neprevidnast, de sm naredu iz dvem prstem ruguvilce in jh pumulu te mrcin ke pud šnoba.

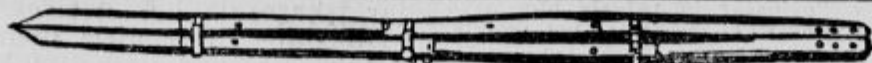
S tem sm pa šele naredu ta prauga zlomka! Zdej je biu šele vogn u streh! Kumi zagleda pes moje ruguvilce, nardi ene tri šrite nazaj, pukaže zube, se zakadi ket furja u moja noga in — rrrrrsk — in pu moje hlačence je tišu pes u zubeu, pu ja je pa še vesel prou žalastn ud mene dol pud miza.

Kam ja je ta mrcina pasja ubrau iz kosam moje hlačnce, tu na vem, ke u tistem trenutke sa lde ukul pr mizah zagnal tak smeh, de me je blu vorng sram in de se nism upu nekamer drgam pugledat, ket na moje pu hlačnce pud miza. Tekat ni mogu nubedn člouk na celmu Rožnpohe zapupast, kuku sa mogle ene nadoužne iz dveh prstou narjene ruguvilce pouzročt, de sm se nankat znajdu z udtrgana hlačncea.

No, ud tega časa je že douh! Zadnč ke sm slišu, de sa leberaln ubčinsk svetnki tku zruguvile pr ubčinsk sej zavle tisteh nadoužneh besed »Špicramarju ukus«, pa sm se prec spounu tisteh času mojih štrafasteh hlač in pa ruguvilce.

Poveljstvo laškega brodovja je pač znalo, da nameravajo turške torpedovke zapustiti Dardanele in presenetiti laške vojne ladje. Mogoče je, da so jim plule nasproti laške torpedovke. Tretje poročilo »Agenzie Stefani« pa poroča, da se ne potrjuje poročilo, da bi se bili potopili dve laški torpedovki. Kaj da je res, je težko presoditi. Tako Lah kakor Turki so v sedanji vojski z izmišljenimi ali pretiranimi poročili javnost že tolikokrat potegnili, da se ne more ne enim ne drugim veliko verovati. Kljub laškim dementijem pa dohajajo le še vedno nova poročila o bojih v Dardanelih. Včeraj zjutraj ob štirih se je po nekem zasebnem poročilu v Dardanelih še streljalo. Turške trdnjave so se hrabro branile. Drugo

poročilo iz Carigrada trdi, da je laško vojno brodovje iz zaliva Saros obstreljevalo brezuspešno turško vojno brodovje. Avstrijski korespondenčni urad pa poroča iz Carigrada, da se dementira poročilo o zatvoritvi Dardanel, pa se turška vlada še ni odločila. Končno beleži korespondenčni urad po Carigradu razširjeno govorico, da je laško vojno brodovje včeraj zjutraj obnovilo napad na Dardanele. Turško poslaništvo na Dunaju je dobilo včeraj zgodaj zjutraj prvo poročilo o obstreljevanju Dardanel, drugo poročilo, došlo včeraj ob 7. zjutraj izjavlja, da so tri laške vojne ladje s torpedovkami forcirale Dardanele in da se je unel boj. Direkt-nih poročil do pozne noči včeraj na Dunaj ni bilo.

Zložen rešilni čloun.

Rešilni čloun na vodi.

ZLOŽLJIV REŠILNI ČOLN.

Bistvo iznajdbe obstoji v konstrukciji člouna, vsled katere čloun v zloženem stanju ne zavzema več prostora kot znaša kubična vsebina vseh delov člouna. Nadalje ni potreba nobenega orodja, ako se hoče čloun napraviti uporabljiv, ker so vsi deli skupaj zvezani ter jih je treba samo razteg-

niti. S par prijemi je stvar gotova. Čloun se zloži skupaj ali pa raztegne v pol minuti. Ako je čloun zložen, je podoben tramu pravokotnega ali kvadratičnega prereza, vsled česar večje množine takih člounov ne zavzemajo mnogo prostora. Čloun se lahko zgradi v vsakovrstni velikosti.

Štajerske novice.

Š K mladini! Radost in ponos nas navdaja, kadar pomislimo, kako lepo napreduje in se razvija po Slovenskem Štajerju mladinska organizacija. Dne 11. avgusta bo en del te organizacije, slovenski Orel, pokazal svojo moč v Št. Jurju ob j. žel. Vsi kraji se pripravljajo, da pogledajo ta dan v kolikor možno obilnem številu za svojimi najčvrstejšimi mladeniči. Št. Jurij bo pa storil vse, da sijajno sprejme naše uniformirane bojovnike in vse mnogoštevilno občinstvo. Pač bo zagnal sovražnik hrum, a kaj nam srd sovraga! Razum naš, bratje, in pogum sovraže vse premaga! Dne 11. avgusta pohiti ves slovenski Štajer k svoji mladini v Št. Jur.

Š Shodi. Poslanec dr. Verstovšek ima dne 28. julija po prvem svetem opraviilu shod v Gornjemgradu, po drugem sv. opraviilu pa pri Sv. Miklavžu v Gornjemgradu. — Pol. shod priredi Kat. pol. društva za šmarsko-rog. okraj v Zetalah v nedeljo, 28. julija, ob pol 3. uri popoldne. Shod se vrši v stari šoli. Govori poslanec in deželnega glavarja namestnik g. dr. Fr. Jankovič.

Š Jutrišnje naše prireditve. Celje. Marijina družba deklet v Celju

Čas gre naprej in use se spreminja in jest praum, de pučas se uja že tud iblansk leberaln svetnki prvadl »Špicramarjuga ukusa«, kokr sma se mi prvadl »Klanfarjuga Toneta«, kokr ga leberalci večkat imenujejo in prvadl sma se »Marinarce«, ja še clu »Panganet Matilde«, te velike prijatlece enga zdejšnga leberalnega prvakarja u mladeh letih, sma se prvadl. In ke nam je »Sluvensk Narud« naprej vrgu, de je ta slauna Panganet Matilda pr vulitvah za nas agitirala, sa nam šle nhne besede pr enmu ušes notr pr drugmo pa vn. Ni zlumk, de b se pulagama tud leberalci na prvadl na »Špicramarju ukus«!

Lde prauja, de se člouk še strupa pučas prvadl, de mu na škodje, če ga začne pu malem notr jemati in tu je gvišn res. Mi sma se že prvadl precej leberalnih strpenih besed; zdej sma-trama pa za soja doužnost, de tud mi vas leberaln ušabneži prvadma pučas na te sladkost, de vam na u zaurela kri, če vam u kdu uzeu u misu »Špicramarju ukus« tku heđu, de b pršou zavle teh čarudejneh besed u navar-nast ceu ubčinsk svet. Če vam pa le na u šlu na nubena viža u glava, vam pa že dons lohka naraunast u ubraz puve, de vas uja vaše besede čez dali bl teple pu zubeu, sam

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

pestunjo. Užgala je na podstrešju, vendar pa so ogenj kmalu pogasili. — Pravi čudež pa je bila strela pri kmetu Andreju Hrastniku na Trahah. Udarila je v kozolec, ki je poln sena, in sicer v en steber, ki ga je precej razčesala in opalila, vendar kozolca ni zažgala. — V Razvorcu pri Slovenjegrgradu je strela ubila kravo, ki se je pasla na travniku, last kmeta Uršaja. Pastarica, sedeča pod nekim drevesom, je ostala nepoškodovana. Eden vol, ki se je pasel poleg krave, je v trenutku nesreče zbežal in se tako otel pogina.

Š V konkurz je prišel Jožef Pirich, usnjarski tovarnar v Ptuj.

Š Smrtna kosa. V Celju je umrl zasebni uradnik Anton Gajšek, star 39 let. — V Marenbergu je umrla zasebnica Terezija Huber, stara 73 let. — St. Andraž v Slovenskih goricah. Umrl je kmet Anton Družovič v Drebetincih, v starosti 64 let. — Loperšicah pri Ptuj je umrla bivša posestnica M. Ivanuša v visoki starosti.

Š Iz Mozirja. Tukajšnji hotelir in urar Zdravko Vasle se preseli v »Narodni dom« v Konjice. — »Ilirija« bo dana v najem ali pa najbrže prodana.

Š V jami za gnoj utonil. Iz Šoštanja: Posestnik Janez Štifter v Rečici je, ko je bil on zaposlen z nekim delom, pustil svoje otroke, med temi dvehletnega sinčka Jožeta, pod varstvom 12letne hčere. Otroci so se igrali v njegovi bližini. Mali Jože se je v neopaženem trenutku splazil k jami za gnoj, v kateri je bilo nekaj gnojnice. Metal je vanjo kamenčke, pri tem pa je padel vanjo in utonil. Ko so ga našli, ga je oče potegnil iz jame. Bil pa je že mrtev.

Š Zastrupljen domobranski vojak. Pred kratkim smo iz Maribora poročali, da so našli pri kmetu Kohlbergerju v Šobru pri Mariboru zastrupljenega domobranskega vojaka Franca Rožiča. Prvo so sumili, da je Rožič izvršil samomour. Pozneje pa je prišlo na dan, da je rejenka kmeta Kohlbergerja Ana Kovač, s katero je imel Rožič razmerje, temu vsled ljubosumnosti grozila, da ga bo zastrupila. Res je Rožič kmalu nato, ko je tam pil črno kavo, zbolel na znakih zastrupljenja. Pri sodnijski obdukciji se je izkazalo, da je bil zastrupljen z mešnico. Sodnija je vsled suma zaprla Kohlbergerjevo družino s hlapcem Vertičem vred. Pustila je doma samo ženo. Umora sta najbolj sumljiva hlapec Vertič in rejenka Ana, s katero je imel tudi hlapec Vertič razmerje. Pri hišni preiskavi so našli skritega precej arzenika. Nadaljno bo dokazala sodnijska preiskava.

Primorske vesti.

p Inšpektorat vojnega brodovja. Za pred kratkim ustanovljen inšpektorat našega vojnega brodovja je izšel provizorični statut, kateri je dobil dne 29. junija t. l. od cesarja sankcijo. Glasom tega provizoričnega statuta je glavna naloga inšpektorja vojnega brodovja, čuvati nad enakomerno strokovno izobrazbo poveljnikov vojnih ladij, častnikov in moštva. Njemu ste vedno podrejeni obe eskadri. Dalje ima pravico nadzorovati mornarično akademijo na Reki, vse takozvane šolske ladje, potem vojne ladje, katere se nahajajo v prvi rezervi in sploh vse mornarične naprave, tičoč se morske obrambe. Dalje ima, če je potrebno, staviti vojnemu ministrstvu eventualne predloge glede obrambe morskoga obraza. Ravno tako pa ima mornarična sekcija vojnega ministrstva inšpektorja vojnega brodovja o vseh važnejših namernih ukrepih obvestiti. On ima kvalifikovati poveljnike eskader in staviti za podeljevanje poveljništva na vojnih ladjah vojnemu ministrstvu primerne nasvete. Iz člega statuta je razvidno, da ima inšpektor vojnega brodovja najdalekosežnejša pooblastila.

p Kolavdacija dreadnoughta. V Trstu se je pričela te dni kolavdacija našega prvega dreadnoughta »Viribus unitis« ter bo trajala do nekako 15. prihodnjega meseca. Prve dni meseca avgusta bo priplul ta naš prvi morski velikan v puljsko vojno luko, od koder se bodo potem vršile poskusne vožnje.

p Vojaško novačenje v dopolnilnih okrajih c. in kr. vojne mornarice se bo pričelo 12. avgusta in mora biti končano 5. oktobra.

p Spomin na Tegetthofovo zmago. Danes, 20. julija, so obhajali v Pulju spomin junaške Tegetthofove zmage nad dvakrat močnejšo laško vojno mornarico leta 1866. V ta namen sta bili v mornarični cerkvi in na trdnjavi »Maria-Louis« slavnostni službi božji.

p Iznjani iredentovci. Iz Pulja poročajo: Zlatarju Montaccu, katerega je vlada pred kratkim izgnala iz Avstrije, bo sledilo, kakor se čuje, še več regnikov. To je pač že skrajni čas, da se

Pulj, ob katerem se nahaja naša edina vojna luka, očisti tako sumljivih elementov, kot so oni, ki prihajajo sem preko laške meje.

Shod v Podbrdu sta imela v nedeljo, 14. t. m. drž. poslanec dr. Krek in poslanec Piber. Shod je priredila »Prometna zveza«.

Umrl je v Čedadu Fr. Erzetič, podžupan iz Kožbanske župnije. Trpel je na raku v želodcu.

Jeseniške novice.

j Visoki gostje. Prihodnji teden se pelje nadvojvoda Friderik in še pet članov iz visoke cesarske hiše z avtomobilom skozi Jesenice na Bled, kjer se nastanijo v hotelu g. jeseniškega kolodvorskega restavracija Dolničarja pri Malnarju.

j Ogenj. Preteklo sredo se je v tovarni na Savi vnela streha pri enem oddelku. K sreči so ogenj pravočasno zapazili in ga še pogasili s minimaksom, ker sicer bi se bila lahko napravila velika škoda za tovarno in delavstvo.

j Jeseniški Sokoli so hoteli imeti v nedeljo javno telovadbo z neizogibnim plesom. Ker so tako maloštevilni, so pa ti hoteli delati svoj kraval. Zato so ti fantki ravno med krščanskim naukom trobili po Jesenicah in motili službo božjo. Potem pa jih je dež pošteno napral. Okrog četrte ure popoldne so jo že mahali s telovadišča — dva trobentača in štirje dečki. Ljudje so se nekoliko posmejali, pa je bilo konec sokolske parade.

k Koroška Bela. Ker se vsled slabega vremena zadnjo nedeljo ni mogla izvršiti društvena prireditev igre »Reveček Andrejček«, se ista vrši dne 21. t. m. ob istem času in na istem kraju. Vstopnice od zadnjič veljajo tudi za to nedeljo.

Volitve v Mostah.

»Slov. Narod« prekaša že samega sebe v lažeh. O Oražmu pripoveduje cele zgodbe in stvari, o katerih nihče ničesar ne ve in dobi vsak vtis, da »Narodovi« dopisniki svoje novice po noči sanjajo. Spravil se je seve tudi nad druge kandidate ter ve o vsakem kaj namigavati, ničesar pa ne pove o svojih zvestih somišljenikih-kandidatih, o katerih nekateri javno izjavljajo, da nimajo nobene vere, da na prisego nič ne drže, ki na goljufiv način spravljajo dachu podvrženo blago in tako nasilno postopajo, da so prišli v konflikt z državnim pravičnostvom.

Na laži včerajšnjega »Slov. Nar.«, ki jih je vnovič pogrel o gerentu Oražmu, četudi so že stokrat ovržene in jih nikdo več ne verjame, odgovarjamo sledeče:

1. Moščanska občina je bila v zadnjih letih gospodarstva liberalne večine kakor hiša, ki se podira nad gospodarjevo glavo. Liberalni občinski tajnik je bil vedno suh, suha je bila pa tudi od njega upravljana občinska blagajna. Pač je pa imel vedno dovolj denarja za pijačo in pa za liberalne prireditve, četudi je imel le bomo plačo mesečno 100 kron, s katero se še v skromnih razmerah težko izhaja. Posledica tega je bila velik nered v občinski blagajni in računih, okrog 6000 K občinskega dolga in 50% občinske doklade.

Ako je manjšina v odboru, kateri je pripadal tudi g. Oražem, zahtevala red, jo je liberalna večina pod komando Predovič - Dolničarja udušila. Vedno je bilo vse v najlepšem redu. Da bi kdo izmed gospodov pregledal blagajno itd., to je bilo gospodom odveč.

Tudi ko je g. Oražem prevzel vodstvo občinskih poslov kot prvi svetovalec, mu je stala na strani liberalna večina in ga pri vsaki pametni stvari ovičala. Šele ko je postal g. Oražem gerent in se znebil liberalne komande, so se razmere temeljito predrugačile.

Gospod Oražem je prvi prišel na sled liberalnim zmedam. On je zahteval, naj pride revizor deželnega odbora pregledat račune itd.

Vse to se je pa zgodilo še tedaj, ko je živel ranjki tajnik, ki bi se bil lahko branil. On pa tega ni storil, ampak je plačal molče v občinsko blagajno 84 K. Po reviziji knjig se je pa dognalo, da se je vsako leto ogromna svota zapisala kot izdatek za kurjavo občinske pisarne, katera bi zadostovala za deset let. Ravnotako za lizo se je zapisal desetkrat previsok znesek brez računov.

Za pisarniške potrebščine, ki letno ne bi smele presegati 100 do 200 K, je bilo zaračunanih čez 1000 K itd. itd.

Vse to je spravil na dan Oražem, zato ga sedaj napadajo, da je on vse to zakrivil, četudi je bilo vse to že pet in več let nazaj, on je pa šele dobro leto gospodar v občini.

Liberalci so imeli deset let zavezanec oč, — Oražem bi moral pa prvi hip, ko je postal župan, oziroma gerent, vedeti za vse zmede, katere so se godile pod liberalnim gospodarstvom.

Pred sodiščem se je pa le to dogodilo, da je bil černe od Oražlove tožbe le oproščen, ker se ni moglo sodišče dilo, da je bil černe od Oražlove tožbe da se je kritiziral le sistem, ni se pa moglo Oražmu dokazati niti najmanjše nepoštenosti. Ravno ta pravda je dokazala, da je Oražem čistih rok.

Vodmatski gostilničar Kovač je kupil nekoč v Mengšu od nekega posestnika nekaj stvari, ki niso bile zarubljene, ker je bilo pa pri tem posestniku nekaj drugih stvari res zarubljenih, so liberalci, ki ne vedo, kako bi Oražma spravili ob gerentstvo in volilno pravico, Oražma, ki je nekatere od teh stvari od Kovača prekuil, ovadili orožnikom in trdijo, da je vozil domov po noči, čeravno se je to zgodilo pri belem dnevu. Seveda so se sodišču samemu zdele te laži preneumne in je vrglo ovadbo v koš.

Liberalci pa bodo svojo laž še vedno ponavljali, ker dobro vedo, da »Narodove« cunje Oražem ne bo tožil.

Liberalci agitirajo tudi s tem, da se Orehkova krava zastoj pase na šolskem svetu. Orehkovi pa nikdar še nobene imeli niso! Liberalci naj tisto kravo, ki jo slikajo v »Narodu«, kar darujejo Orehkovim, ki so nato pripravljeni podariti kravo liberalcem za volilni guljaž, da se jim ne bo treba po štirih letih zanj toževati.

Ravno tako so zlagane vse druge »senzacionalne vesti«.

Potrdilo, ki ga je izdal Oražem posestniku Kosu, je pravilno in je hiša popolnoma dodelana, tedaj ko je prišla komisija Mestne hranilnice na lice mesta, je manjkalo samo še slikarskih del in tlak še ni bil popolnoma dogotovljen, pač pa je bil v delu. Komisija sama se je prepričala, da je bila ovadba sama zlobna nakana, vzeti Oražmu ugled in liberalci so dobili dolg nos.

Liberalci si pa mislijo, »Narod« na se laži zastoj kaže, — ne odnehajmo!

Kdor ima čiste roke in pošteno srce, bo jutri volil kandidate, ki so na listi S. L. S.

Jutri se bo pokazalo, da imajo liberalci samo lažnjiv jezik, da je pa še dovolj treznih mož, ki bodo z glasovnicami v rokah dokazali, da ne marajo za liberalne laži.

Vsi pošteni možje na krov!

S kakimi sredstvi delajo liberalci.

Nek železničar (ime na razpolago) je agitiral pri sodruhu, da mu bo dal šef pet dni dopusta in v nedeljo, na dan volitve, prosto, če voli liberalno. Dotični šef je baje hud liberalci.

Nasprotno so pa dobili službo vsi oni železničarji, o katerih se domneva, da bodo volili neliberalno!

Ce je to res, bo treba napraviti primerne korake.

O Oražmu, Orehku in Kocmurju

je prinesel včerajšnji »Narod« neko bajko, ki se je baje zgodila v Juvanovi drvarnici.

Navedeni izjavljajo, da je ta notica od konca do kraja izmišljena in ni niti besedica resnična. Navedeni trije sploh niso bili nikjer skupaj, posebno ne pri Juvanu in v drvarnici. Dotične besede, ki se Oražmu podtikajo, so pa prava bedarija liberalnega novega dopisnika.

Kaj je najbolj čudno?

Moščanski liberalci vpijejo dan na dan po »Narodu«, da je Oražem občino oškodoval. Vendar je Oražem plačal za liberalci pribl. 6000 K dolga in plačal že celo kupnino za šolski prostor okrog 12.000 K, pri vsem tem pa še občinske doklade, ki so jih liberalci nagnali na 50%, za 5% znižali.

Ako je torej pri vsem tem goljufal Oražem, kako so morali goljufati še liberalci?

Zato pa gre sedaj vse v konkurz, ko nimajo več občine v rokah.

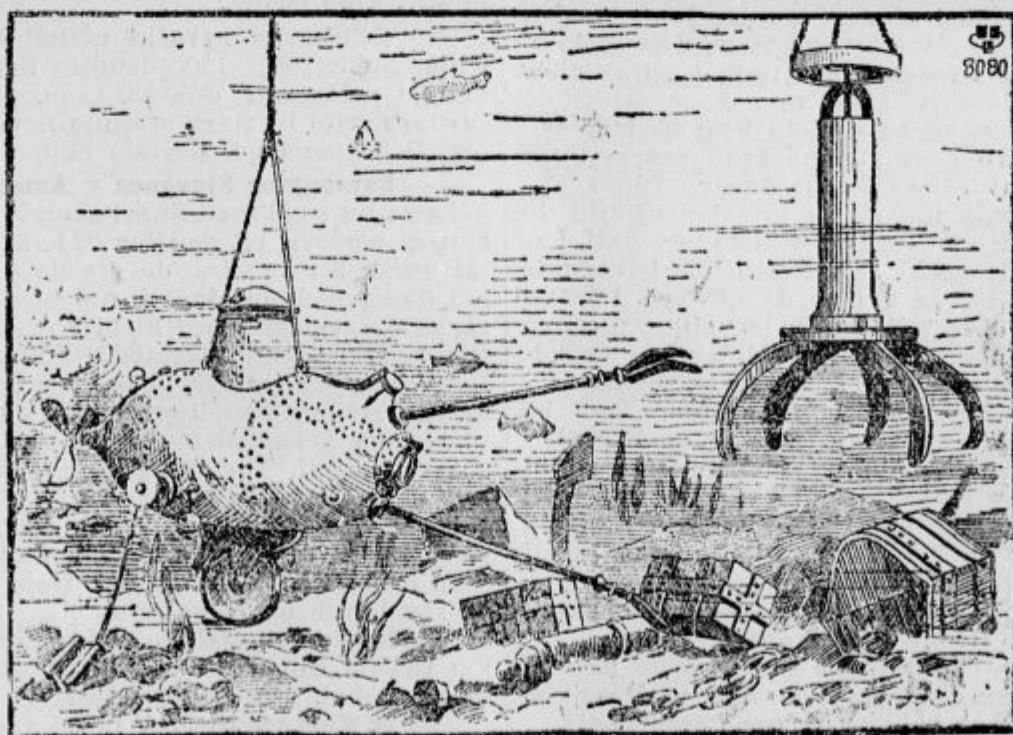
Liberalno nasilstvo v Mostah.

Včeraj sta prišla k neki posestnici v Vodmatu liberalna strastna agitatorja kandidata Karl Štrukelj, mesar v Vodmatu, in Fran Novak, brivec, ter sta jo z vso silo pregovarjala nad dve uri, naj S. L. S. dano pooblastilo prekliče in da njima pooblastilo. Ker se ta ni hotela udati, sta ji slednjič obljubila izposlovati posojilo 600 K, nakar se je reva udala. Ko se je pa znebila nasilnežev, si je seve zopet premislila in ostala pri prvem pooblastilu, ki ga je dala popolnoma brez vsakega pritiska. Ko je za to zvedel liberalni mesar Štrukelj, je poslal še enkrat k nji agitatorico Heuffel. Ta je še enkrat poskusila svojo srečo in ko je izprevidela, da je trud zaman, je po naročilu mesarja Štruklja zagrozila ubogi ženi, da bo mesar Štrukelj, kateremu je ostala nekaj malega dolžna, sedaj drugače nastopil. Pripomnimo, da se Štrukelj v občini izdaja za pristaša naše stranke, a je v resnici zagrižen liberalni agitator. Čudimo se pa, kako je mogoče, da c. kr. poštni uslužbenec in pa njegova žena moreta nastopati na tak način. Heuffelova soproga je namreč že opetovano žugala z bojkotom obrtnikom, ki se ji niso udali. Pozivljamo pristojne oblasti, da store tem nasilstvom konec.

Sadovi liberalnega gospodarstva. — Napad na žensko.

Na Predovičevem selu je na cele kupe revščine. Predovič je namreč napravil celo ulico hiš, kjer dobe zavetje razni elementi, ki niso v čast občini. Včeraj je prišel v javnost en tak slučaj. V eni teh hiš prebiva nek Bregar z ženo in otroci. Reče je na nogi pohabljen in živi v največji bedi. To ženo je pa obiskoval tudi delavec Karl Globokar, ki je imel s se enkrat starejšo ženo razmerje. Včeraj zvečer sta bila pa zakonska Bregar že v postelji, ko pride Globokar in začne vabiti ženo Bregar, naj gre ven. Mož Bregar je držal ženo za roko nazaj, pa Globokar ga je s silo odpahnil, izvalil ženo do vrat tam jo je zagrabil ter za noge vlekkel po dvojnih stopnjicah ter jo v hišni veži grozovito osuval z nožem. Žena je vsa v krvi ubežala silovitežu. Ob polnoči so jo odpeljali v bolnišnico. Žena iam šest ran. Napadalec je ubežal.

Predovičevo liberalno občinsko gospodarstvo je znalo privabiti v občino največjo revščino cele dežele, ki bo čez nekaj let postala v grozno breme občini, ki bo morala skrbeti za vse te reveže in njih otroke, ni pa preskrbelo za pomoč revežem in za ureditev moralnih razmer.

NOV PODMORSKI ČOLN ZA DVIGANJE.

Neki italijanski inženir je konstruiral podmorski čoln, ki bo velikega pomena pri dviganju tovorov s potopljenih ladij. Čoln je zgrajen iz železa, dolg je 5 metrov, a širok 3 metre. Od zadaj ima vijak, a spredaj dve dolgi železni prijemalki, s katerimi zagrabi tovor. Spodaj ima kolo, na katerem se na morskem dnu pomika naprej in nazaj kakor se vijak obrne na desno ali

levo. Cel čoln visi v morju na jako debeli žici in sicer z ladje na gladini morja, a moštvo čolna je zvezano z onim na vrhu potom telefona. Isti inženir je konstruiral tudi še drug stroj za dviganje bremen iz morskih globin. Ta aparat ima pet rogljev. Ko se ga spusti v morje, zgrabijo ti roglji za predmet, nakar potegnejo aparat in tovor na površje mehničnim potom.

Dnevne novice.

+ Kranjski deželni zbor. Uradna »Wiener Zeitung« objavlja cesarski razpis, s katerim je kranjski deželni zbor sklican na torek, dne 23. julija 1912.

+ Pripravljalni odbor za veliki sestanek slovenskega in hrvatskega kat. narodnega dijaštva naznanja vsem akademikom članom organizacij katoliško narodnega dijaštva, da jim ne bo poslal vabil na veliki sestanek, ker je zanje udeležba itak obvezna. Spored dobé v Ljubljani.

+ Luč iz Vzhoda. Kakor znajo slovenski liberalci danes Askerca slaviti za prvega slovenskega svobodomiselnca, jutri pa ga hvaliti, ker je častil sveti križ, tako umejo tudi enkrat kovati v zvezde jakobinstvo, drugikrat pa pravičnost in zmernost. Tako se ogreva včerajšnji »Narod« za francoski proporc, češ, da je to pridobitev »zapada«, svobodomiselstva, in da je izraz težnje po popolni politični pravičnosti. Kdo se ne smeje? Res je proporc nekaj zelo lepega, samo da liberalizem »Narodovega« kova nima pri tem absolutno nobene zasluge. »Vse, kar se je na svetu dogajalo, lepega in velikega, vse se je doseglo proti volji cerkve in duhovščine«, piše tisti »Narod«, kojega stranka se je z vsemi štirimi upirala tako splošni in enaki volilni pravici za parlament, kakor proporcionalni v Ljubljani. Nasprotno pa je katoliška duhovščina n. pr. v Nemčiji in v Avstriji ter zadnji čas tudi v Italiji, šla z vsem ognjem v boj za demokratizacijo volilne pravice in Leo XIII. je s svojimi socialn. enciklikami demokratizem v celi Evropi neprimerno bolj pospešil in pozivil kakor vsi liberalni frazerji skupaj. En sam škof Ketteler odtehta vse svobodomiselnice v tem oziru. Pojm politične in socialne pravičnosti je eminentno krščanski in cerkev se je zanj skozi vse veke borila proti mogotcem v srednjem veku in liberalnemu absolutizmu v takozvani dobi »prosvetljenosti«. Cerkev je bila vsikdar zaščitnica revežev, zatiranih in brezpravnih. To učijo moderna zgodovinska in socialna raziskavanja, seveda tega pri »Narodu« ne vemo, saj slave tam še Martina Luthra za »osvoboditelja človeštva«, dočim danes vsak resničen izobraženec ve, da je povzročil propad resnične religioznosti in učil tisti individualizem, ki je toliko gorja na vseh poljih povzročil. Mar se v moderni dobi živi res »lepše in lažje«, kakor meni »Narod«, kakor v srednjem veku? ... Kar pa se tiče francoskega proporca, bi ga Poincarès ne bil spravil skozi, ako bi se ne bil v to svrhu koaliral s »klerikalci in socialnimi demokrati« Svobodomiselci pa so vsi zoper proporc glasovali, in sicer prav zato, ker hoče dati manjšinam pravično zastopstvo. In tisti, ki boj proti proporc vodi, so ravno oni, ki jih »Narod« vedno najbolj proslavlja, namreč Combes in Clemenceau! »Narod« jeclja nekaj o tem, kako je treba, da se francosko ljudstvo res »umstveno in po prepričanju spreobrne k modernim nazorom.« No, to je pa res žalostno, da svobodomiselci Francozov še niso mogli k svojim nazorom izpreobrniti, ko jih že tako dolgo obdelujejo. »Narod« naj bi rajši dejal, da so se Francozi spametovali in da je zato izključeno, da bi se po proporcu okrepilo svobodomiselstvo ali tista slavna »luč iz zapada«, ampak zgodilo se bo najbržeje narobe, da bo namreč zopet luč iz Vzhoda zasijala nad Francoze, kakor je že večkrat. Poincarès je vse kaj drugega kakor liberalci po kalibru »Slovenskega Naroda«. — Sicer pa je značilno, kako »Narod« pri tej priliki zopet skuša Kristusovo vero sramotiti, ono vero, ki je svetu šele prinesla oznanilo socialne in politične pravičnosti. »Luč iz zapada«, pravi, »osvetljuje narodom pota«. — »Narod« se bo pa še lahko prepričal, da narode osrečuje edino le tisti, ki je dejal o sebi: »Jaz sem resnica, pot in življenje«. Razsvetljenje narodov je prišlo iz Vzhoda in tjakaj narodi, tepeni in skesani, vedno oči obračajo in od tam iščejo rešitve, klevetanje pritlikavcev pri »Narodu« pa na tem dejstvu ne bo ničesar izpremenilo.

+ Za naše svobodomiselnice. Znano je, kako je nedavno angleški minister Lloyd George slavil katoliško vero in Cerkev kot najbolj socialno. Podobno pa piše tudi angleški socialni demokrat Hyndman v svoji zgodovini socializma na Angleškem (»The Historical Basis of Socialism in England«) in pravi n. pr. na strani 14. sledeče: »Skrajni čas je, da se gotove bedastoče, s katerimi slepi pristranski ljudje maso, javno pribijejo. Ni res, da bi bila katoliška Cerkev ljudstvo izsesavala, kakor to zatrjujejo fanatiki, ni res, da se je premoženje duhovščine in samostanov razsipalo, ne, katolicizem je bil ena najboljših ver, kar jih je človeštvo kdaj imelo.« — Pri nas je »Abdus« podobno pisal, a so se ateisti spravili nanj, da bi umolknili. Saj bi potem ne mogli psovati in zabavljati, kar so najbolj vajeni.

† **Somišljeniki! Nabirajte za Ljudski sklad!** Prispevke sprejema tajništvo S. L. S., Miklošičeva c. 6.

† **»Novo Vreme« in avstrijski Slovani.** »Novo Vreme« objavlja članek, ki se peča z zadnjim zasedanjem avstrijske zbornice. Med drugim piše: »Vse, kar je dosegel avstrijski imperializem, podpiran iz Berlina v zadnjem zasedanju avstrijske zbornice, se mora zahvaliti tudi marsikaterim avstrijskim Slovonom. Ne čudimo se Poljakom in Rusinom, a Čehi, Slovenci, Hrvati in Srbi, ki so glasovali za brambne preosnove, so se pregrešili proti svoji krvi.« »Novo Vreme« bi storilo bolje, da se nekoliko popeča z ruskim carizmom, nič bi tudi ne škodilo, če piše, kako že desetletja in desetletja divjajo Rusi proti Poljakom. To so res dejanski grehi proti sorodni slovanski krvi in bolj hvaležno časnikarsko polje, kakor pa poučevati slovanske politike Čeha, Slovence, Hrvate in končno tudi Srbe, kako naj uravnavajo svojo politiko v Avstriji, ki je njihova domovina.

† **Kako so se izdali!** »Narod« je te dni pisal, da Askerc zadnja leta najbržeje ni bil več svobodomislec, da je imel doma celo lepo razpelo in da ni nosil znamenja Svobodne Risplice na svoji kravati. Mi smo to konstatirali pa obenem izrekli mnenje, da je Askerc kljub temu bil v resnici krščanstvu skrajno sovražen pesnik, na stara leta pa je najbržeje začel misliti nekoliko globlje in ni popolnoma izključeno, da se je na smrtno uro izpreobrnil. »Narod« pa ostane protikrščanski list, naj bo stvar taka ali drugačna. »Zarja« se je vsled tega na »Narod« hudo jezila, češ: »hinavec liberalni, zdaj pa imaš zadosti!« »Zarja« ima tudi prav; ni ostudnejših hinavcev, kakor so slovenski liberalci. Najbolj pa se je uredal »Dan«. Ta se seveda na »Narod« tudi zelo jezi in pri tem piše: »»Narod« hoče pokojnega pesnika na vsak način poklerikaliti.« To se pravi: Če je Askerc hranil v svojem stanovanju križ (in več »Narodov« feljtonist pravzaprav ni povedal), potem je bil klerikalci! Kako se to strinja s tem, kar »Dan« sicer piše o veri in krščanstvu? Saj to trobilo večkrat pravi, da krščanstvu ne nasprotuje in katoličanstvu tudi ne, le »klerikalizmu«! Tako žvrgoli seveda takrat, kadar so — volitve. Stari ali mladi, vsi so enaki hinavci, pa tudi oboji približno enako neumni, ker se dajo tako lahko ujeti. V današnjem »Slovenskem Domu« Ribnikarjevci na uvodnem mestu obžalujejo, da »Bog na Slovenskem sameva v tabernaklju«, v istodanskem »Danu« pa zmerjajo ljudi, ki imajo križ na domu, za klerikalce!

† **Visoki gostje na Bledu.** Z Bleda nam poročajo: Prihodnji terek pride na Bled Njega c. kr. Visokost nadvojvoda Friderik z vso visoko družino v štirih avtomobilih. Nastanil se bo v hotelu »Imperial« (Parkhotel, bivši hotel Mallner). Blejci se visokega gosta iskreno radujemo. — Vsak dan pričakujemo tudi ekselenco Bienertha, bivšega ministrskega predsednika, cesarskega namestnika na Nizjem Avstrijskem, ki se bo nastanil v hotelu Toplice (Luisenbad). — Na Bledu biva med drugimi odličnimi gosti tudi general Versbach pl. Hadamar, poveljnik vojnega kora na Dunaju. Dalje stalni obiskovalec bivši šef generalnega štaba gardni kapitan grof Beck, stanuje v Toplicah. V hotelu »Imperial« stanuje fzm. Ant. Seefranz, armadni poveljnik v Lvovu. — V vili »Pomona« se je nastanil Sigmund pl. Copaitich, predsednik paroplovne družbe »Ungaro-Croata« z Reke. — V vili »Generos« stanuje viceadmiral Lucian Ziegler, v vili »Mira« pa solnograški župan. Med drugimi odličnjaki bivata tu tudi dva ogrska prelata Krenz in Szuborits, dalje advok. Zohrab iz Kaire, dr. Karol Pečnik, zdravnik iz Trsta, oziroma Aleksandrije.

† **Štiridesetletnico mašništva** bodo letos obhajali sošolci iz leta 1872. Enajst jih še živi: Bergant Valentin, Jamnik Anton, Kljun Janez, Koenig Jurij, Križaj Nik, Kržič Anton, Nemec Anton, Polaj Vincenc, Rozman Jurij, Škrjanec Janez, Zbašnik Franc. Zbrali se bodo v torek, 23. t. m. na Brezjah, kjer bo ob desetih sveta maša s cerkvenim govorom, da se zahvalijo Bogu za obilne dobrrote pa se tudi bratski spominjajo svojih umrlih sošolcev. Častitamo in želimo; da bi vsi zdravi in čili učakali zlate maše.

† **Prosimo poročil o shodih in drugih naših priredbah.** Zadnji čas so izostala iz nekaterih krajev poročila o shodih. Prosimo, da se nam o vsakem shodu dopišlje kratko poročilo na dopisnici, daljše poročilo pa, kadar poslanci podajo kako novo, splošno zanimivo izjavo. Prosimo tudi, da se nam kratko na dopisnici javlja o vseh priredbah, ki se zadnji čas posebno Slovesku na čast vrše po celi domovini.

— **Umrli** je v Orehovcu pri Kostanjevici danes ponoči posestnik Janez

Bršan. Z njim je izgubila Kostanjeviška občina enega svojih najboljših mož, S. L. S. pa odločnega in vnetega pristaša. Bil je vedno odkrit in pošten značaj ter vzgleden gospodar. Njegovo delo je ondota hranilnica in posojilnica, kateri je bil ves čas njenega obstoja načelnik. Naj mu sveti večna luč!

— **Mirovno, oziroma posredovalno sodišče** je že začelo poslovati v Cerkljah pri Kranju. Pretekli četrtek, dne 18. julija, je bil prvi uradni dan, ob katerem so se izvršile dve poravnavi v obojestransko zadovoljnost. Priporočamo vsem somišljenikom, da čimprej tudi drugod začno ti uradi delovati.

— **Iz št. Vida nad Ljubljano.** Javna telovadba Orlov tukajšnjega okrožja v Šmartnem pod Šmarno goro se je preteklo nedeljo kljub obilnemu dežju prav dobro obnesla. Nastopilo je 66 telovadcev. Najbolj je ugajala orodna telovadba in moreška. Po telovadbi se je v prostorih posestnika Rotarja razvila živahna zabava, za razvedrilo sta skrbela orlovska godba z Viča pod vodstvom p. Ferdinanda in pa domači društveni pevski zbor, g. Terseglav iz Ljubljane pa je v dveh krasnih, navdušeno sprejetih govorih opisal pravo idejo slovenskega Orla. — **Podružnica »Slovenske Straže«** za naš okoliš se bo ustanovila v Dravljah v nedeljo dne 28. julija, popoldne ob priliki otvoritve in blagoslovljenja nove društvene dvorane. Ob tej priliki bo mil. g. dekan Kolar blagoslovil tudi nov kip sv. Antona Padovanskega v podružnici sv. Roka v Dravljah. — O delu in varčnosti v našem času bo predaval dr. Marko Natlačen jutri, 21. julija, popoldne ob 4. uri v Dravljah v novi društveni dvorani. — Občinski volitve v št. Vidu še nismo imeli, ker okrajno glavarstvo volivnih imenikov še ni vrnilo. — Za škrlatinko je v Podutiku pretekli petek umrl sedemleten deček. — Utopljenec so pretekli terek v Mednem potegnili iz Save. Utopljenec je bil 35 let star železniški delavec Franc Keber, rojen v Ljubljani, ki je v Medvodah v zmešanosti skočil v vodo. — Letošnja letina kaže dobro, le pri pšenici in rži ni bilo pravega pridelka; stari ljudje pravijo, da ne pomnijo tako lahkega in drobnega pšeničnega zrna, kakor je letos.

— **Umrli** je svetniku trgovske in obrtne zbornice g. J. Hafnerju v Škofji Loki 2 in polletna hčerka Anica. Naše iskreno sožalje!

— **Pri slavnosti logaškega okrožja Orlov v Gornjem Logatcu** v nedeljo, dne 21. julija, popoldne poje slavnosti primerne pesmi pevski zbor iz Dol. Logatca.

— **Sreča.** Srečka za dobrodelne namene, katero je kupil tajnik okrajnega glavarstva v Novem mestu g. Sprac, je bila vzdignjena z dobitkom 10.000 K. in naznanilo oblasti.

— **Iz Polja — v obrambo.** Dan na dan so polni liberalni časopisi napadov na našega župana I. Dimnika. To je seveda dokaz, kako je našim liberalcem, posebno onim, ki so želeli pri zadnji občinski volitvi priti v občinski odbor, naš župan neljubi. Naperili so nesramni denuncijanti proti njemu sodniško preiskavo, katera pa je pokazala, da župan Dimnik ni bil ničesar kriv. V št. 161. »Slov. Naroda« čveka zopet dobro znano revše o nekem pooblastilu, kar pa je vse gola laž. Le lagajte in obrekujte, ko se bodele izpljuvali, bodele pa tudi vi izvedeli marsikaj. Med drugim morda, kako je eden vaših največjih stebrov gnoj kradel občin. Zvedeli boste tudi, kje je denar od lova itd.; ker to nekoga, ki je po svojem očetju prejeto lepo obširno posestvo s svojo lepo ženo zapravil ter sedaj težko čaka na denar od lova, dasiravno mu ga ni pričakovati niti 10 vinarjev. Tudi bi se dalo povedati, kako je pretil Janez Benčina kovaču iz Zaloga, da mu ne da nič več dela ne za službo, ako ne bode volil z njegovo stranko. To diši po državnem pravniku in obsodbi, ker so zanesljive tozadevne priče na razpolago. Tudi bo mogoče nekemu pristnemu liberalcu neprijetno, ako povemo, da je od ribjih tatov ribe kupoval. Vedite, da še ni vseh dni konec in ako smo molčali, smo to delali zato, ker nismo hoteli prati umazanega perila pred svetom. Če pa nečete drugače, se pa poizkusimo. Gradiva ne manjka.

— **Plemstvo** je cesar podelil našemu rojaku c. kr. podpolkovniku na Dunaju g. Fr. Beseljaku. Iskreno čestitamo!

— **Škodaželjnost.** V vas Gor. Orehovica se je priženil Janez Barbič iz Aplenika. Nekaterim to ni všeč. Na vrtu mu je neznani storilec posekal sedemnajst mladih dreves, v vinogradu narezal mu je nad 400 trt in pri hiši pobil več šip, tako da je bilo še nevarno, ker je kamenje letelo skozi okna na

v sobi spavajoče. Dolgo časa se je Barbič prizadeval storilecem priti na sled, a sedaj je orožništvo zasledilo storilce v osebi Franceta in Antona Prhne, Fr. Simc in Janeza Simončič iz Orehovice — **Komisar Cuvaj** bo danes nastopil dopust, katerega bo večinoma preživel v Gradcu.

— **Tečaj za čevljarje v žirih**, ki ga priredi tukajšnji »Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem«, se otvori v ponedeljek, 22. t. m., točno ob pol 12. uri dopoldne. Vodi ga bo strokovni učitelj c. kr. obrtno-pospeševalnega urada na Dunaju g. F. Kumeršek.

— **Iz Mokronoga.** V nedeljo, dne 21. julija bodo v tovarniških prostorih gosp. Fr. Penca na novem odru prvič uprizorili »Rokovnjače«. Igra je v spret nih rokah ter nam obeta obilnega užitka. V nedeljo se torej vabi vsa okolica na izvanredni užitek, pa tudi Ljubljanci bi dobro došli.

— **Svarilo pred raznimi mednarodnimi razstavami.** Iz Rima se skuša pridobiti razstavljalce za celo vrsto takimenovanih »mednarodnih« razstav, ki se bodo baje vršile to in prihodnje leto v Rimu, Florenci, Londonu, Parizu, Bruslju, Montevideo in Buenos Airesu. Stalna avstrijska razstavna komisija na Dunaju, ki je pred udeležbo na poedinih teh razstavah že svarila, iznova nujno svari pred udeležbo na vsaki teh razstav.

— **Iz maščevanja je zažgal** svojo lastno hišo 60 letni kmet Mile Jelovac v Lipniku v Bosni. Ze dalje časa je živel v prepiru s svojimi sinovi, nad katerimi se je končno maščeval z uničenjem doma, ki bi ga bili za njim podežovali. Hiša je pogorela do tal z vsem, kar je bilo v nji.

— **Svojo sestro ubila.** Dne 18. t. m. je stala pred zagrebškim sodiščem 54-letna Ruža Kunovec, ki je 27 let živela v zagrebškem samostanu kot usmiljena sestra, potem pa je bila prestavljena v tamošnjo bolnišnico, kjer pa se ni razumela z ostalimi sestrami in je izstopila iz reda. Podala se je k svoji vdoveli sestr Mari Marković na Bregih ter ji, ker je bila sama bolehnata, v popolno zadovoljnost, vodila vse gospodarstvo. L. 1906. jo je sestra postavila za dedinjo vsega premoženja. Toda kmalu nato se je Mara popolnoma spremenila nasproti Ruži; trpinčila jo je z delom in stradanjem in prenaradila svojo oporoko tako, da bi Ruža nič ne podedovala. To je Ružo tako razburilo, da je nekega dne spečo sestro ubila z gladilnikom. Zločin je hotela sprva prikriti; potem pa ga je v polnem obsegu priznala. Na glavni razpravi je branitelj navedel toliko pojavov za slaboumnost obtoženke, da je sodišče ugodilo njegovemu predlogu in odredilo, da se je Ruža Kunovec odvedla na opazovanje v blaznico v Stenjevecu.

— **Zastrupil** se je v svoji vili v Remetu pri Zagrebu dr. Arpad Pečić, bivši zagrebški lekarnar in brat Bele Pečića, ki je bil, kakor znano, poročen z bivšo igralko Odilon. Zadnje čase je bil vedno jako potr, zlasti ga je zadel nedavno poizkušeni samoumor neke njegove sorodnice v Zagrebu, ki je iz tretjega nadstropja skočila na cesto. Dne 18. t. m. je bil ves dan silno razburjen, da se je njegova soproga bala najhujšega. Ko se je zvečer vlegel v posteljo, je izpil večjo količino ciankalija in bil v hipu mrtev.

— **Odlikovan hrvaški učitelj borjenja.** Na boriljski akademiji v Benetkah je pri tekmi dne 13. t. m. dobil častno darilo in zlato svetinjo hrvaški učitelj borjenja dr. Bogdan Malec.

— **Samoumor Slovence v Ameriki.** V Evelethu se je pred dnevi okoli 7. ure zjutraj poslovil od družine 27 letni rojak Peter Krže, češ, da gre na delo; isti dan popoldne okoli 4. ure našli so ga pa na zemljišču pri Field Townside Dumping prostora s prestreljenimi prsi. Ustrelil se je v majhno puško. Vse kaže, da je nesrečnež izvršil grozen čin v hipni blaznosti, ker ni bil zadnji čas pri zdravi pameti. Pred smrtjo je obiskal tudi še svojega brata. Nesrečnež je bil rojen v vasi Gora pri Ribnici, delal je pa v Evelethu že po raznih rudnikih. Star je bil 27 let in zapušča troje nepreskrbljenih otrok in ženo.

— **Naglomala umrla** je v Novem mestu Uršula Kovač, ki je bila v Novem mestu nekak ženski postrešek.

— **Iz Kamnegorice.** V nedeljo, dne 14. julija se je pri nas ustanovilo društvo »Sveta vojska«. Takoj je pristopilo precej mož in fantov, nekaj mož je pristopilo tudi iz zunanjih vasi. — V prodajalni g. Jožeta Svetina je prodaja vsak dan »Slovenec«. Poslužujte se te ugodnosti prav pridno ter kupujte »Slovenca«!

VSTAJA V ALBANIJI.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Skoplja: V Albanijo odpoklicani turški vojaki soglašajo z Albanci. Tudi novo došle turške čete so stavile vladi svoje zahteve in nameravajo z ostalimi nepokornimi turškimi vojniki skupno prodirati proti Skoplju, če vlada njihovih zahtev ne izpolni. Ako se tudi 12 bataljonov, ki so jih odposlali v Albanijo, pridruži upornikom, pade odločitev. Če se pa teh 12 bataljonov upornikom ne pridruži, se bodo bili krvavi boji. Iz Soluna se poroča: Voditelji Albancev zadnji čas izpopolnjujejo notranjo organizacijo albanske vstaje. Spori med posameznimi rodovi so ponehali. Vsi albanski rodovi so sklenili, da razvijejo vstaški prapor, če se razbijejo pogajanja Albancev s komisijo, ki jo pošlje vlada. Albanci se zbirajo po mošejah, kjer se posvetujejo. Turškim vojakom je strogo ukazano mirovati in nikjer napadati Albancev.

Koroške novice.

k **Slovenska bol.** V literarni prilogi lista »Berliner Tageblatt« se nahaja ocena knjige R. Kollmanna »Erzählungen aus den Kärntner Bergen«, katera je zbornik povesti iz življenja gorjanskih prebivalcev med Beljakom in Celovcem. Ocenjevalci H. Kienzl pravi o njih: »Prijazni domačini so slovenskega pokoljenja, ampak dobri volilni Nemci.« (Gute Wahldutsche.) Mož ima žalibog prav. Toda, kaj si morejo Nemci misliti o našem narodu!

k **Škandal dr. Hochenburgerjevega sistema v novi izdaji.** Sodni avskultant dr. Silan je iz Celovca prestavljen v Maribor. Iz zanesljivega vira se nam poroča, da ima pravosodni minister na logo, zadnjega slovenskega sodnega uradnika na Koroškem premestiti iz Koroške v druge dežele. Na Koroškem pa nastavlja med Slovenci zloglasne nemške kurzovce, pred katerimi slovensko ljudstvo trepeče, ker jih ne pozna samo iz sodne dvorane, ampak tudi od raznih nemških nacionalnih hujških prireditvev.

k **40letnico mašništva** obhaja dne 21. t. m. velečastni gospod kapucinski gvardijan o. Lovro Cejan v Celovcu, Na mnoga leta!

Ljubljanske novice.

Ij **Jutri vsi na veliko vrtno veselico v Trnovu!** Slovensko gospodarsko izobraževalno društvo za trnovsko in krakovsko predmestje priredi jutri, 21. t. m., na krasnem vrtu g. Weissa veliko vrtno veselico. — Spored: 1. Godba. 2. Petje. 3. Govor: g. dež. odbornik dr. Vladislav Pegan. 4. Šaljivi prizori: g. Ivan Potrat. 5. Prosta zabava. — Vstopnina 30 vin. V slučaju slabega vremena se vrši veselica v notranjih prostorih. — Iz prijaznosti sodeluje sl. glasbeno društvo »Ljubljana«. — Preskrbljeno je za izborni kapljic in jedila. Kdor se hoče jutri razvedriti in zabavati, naj pride v Trnovu! K obilni udeležbi vabi najljubše odbor.

Ij **Eden, ki si je prisvajal nadžupansko oblast, pogorel.** Zadnji čas so se množili slučaj, da se je magistratni ravnatelj Sešek kar sam postavil nad magistratni gremij in v slučajih, v katerih se je občinski svet izjavil za koncesijo ali za prenos koncesije, kar sam v imenu magistrata odklanjal prošnje. Včeraj je dobil Sešek za služeno lekcijo. V zadnji seji je občinski svet se izjavil za prenos koncesije Kristine Petriceve, g. Sešek je pa kar samolastno odločil, da se prenosa ne dovoli. G. ravnatelj Pammer se je v včerajšnji seji magistratnega gremija takemu postopanju upravičeno čudil ter zahteval, da se kaj takega več ne zgodi. G. Sešek se je zvičal, da je imel take »instrukcije«, trdil je, da je župan za to vedel, da je postopal vedno po lokalnih potrebah itd. G. ravnatelj Pammer je Seška krepko zavrnil, češ, da vendar ne gre, da bi Sešek imel moč nad magistratnim gremijem. Tako se lahko vzgaja nezdrav protekcijonizem. Vse take zadeve se morajo rešiti potom gremija. Magistratni gremij je to stališče tudi odobril; sklenil je, da Sešek nima samolastno nič reševati ter je vržl Seškove »instrukcije« med staro šaro. G. Sešek je dobil, kar je iskal. Ali mu bo sedaj šlo v glavo, da so sedanji časi vendar nekoliko drugačni kot so bili časi, ko so gospodje na magistratu lahko brez opozicije delali po svoje.

Ij **Javna perišča v Ljubljani.** V včerajšnji seji magistratnega gremija je bilo sklenjeno, da se neopravičenim osebam prepoveda hoja po strugi Ljubljance, ki je vsled bodočih del po strugi že sedaj skoro suha ter bo v kratkem popolnoma suha. Prepoved se tudi vsako pranje perila, ker bi bilo to sedaj vsled kanalov zdravju škod-

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nikakih bolečin in tiščanja v želodcu, odkar lasne izkušnje, poskusite iste, ki pospešujejo prebavo in krepe želodec. 6 škatlic franco

rabimo Fellerjeve odvajalne Rhabarbara kroglice z znamko »Elsa-kroglice«. Svetujemo Vam iz 4 krole. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici. Elsatg 285 (Hrvaško).

Brezuspešno ga pode,

„Jelena“ varuha Schichtovih mil.

Kar 30 let obstoji in tako ponosno napreduje, mora biti dobro.

ljivo. Član gremija Ivan Štefe je opozarjal nato, da se mora pač poskrbeti, da bodo revni sloji mogli drugod priti, ker če se v tem oziru ne skrbi za čistoto, je tudi nesantarno. Dokler se ne izvrši predlog, stavljen od S. L. S. za javna perišča ob Ljubljani, naj se drugod v mestu za revnejše sloje napravijo javna perišča. Sklenjeno je bilo, da se na raznih krajih mesta napravijo javna perišča.

Ij Skladišča za smodnik na ljubljanskem polju. Kakor smo poročali, je bil dne 15. julija na ljubljanskem polju ogled ondotnih skladišč smodnika. Zastopnik mestne občine ljubljanske se je odločno postavil proti zgradbi novega skladišča namesto onega, ki je pred leti poletelo v zrak. Zahteval je, naj se novo skladišče ondi ne sežida in tudi ostala skladišča drugam prenese. Isto stališče so zavzeli zastopniki okoličanskih občin. Končno je zastopnik mestne občine v slučaju, da se skladišče vendarle zgradi, zahteval vsaj nasipe. Državni tehnik je izjavil, da je ta zahteva mestne občine minimalna, tembolj, ker se bo v skladišču deponiral vsake vrste smodnik, okoli 5 vagonov in bo v skladišču tudi mnogo dinamita in drugih nevarnih eksplozivnih snovi. Okoliške občine nameravajo proti skladiščem smodnika na ljubljanskem polju sklicati protesten shod.

Ij Občinski svetnik Franchetti in izvoščki. Občinski svetnik Franchetti je včerajšnji seji magistratnega gremija trdil, da na stojiščih stoji izvoščki preveč skuda na stojiščih stoji izvoščki preveč skubiti daljši presledek. Občinski svetnik Štefe je dejal, da bi potem tudi tlakovano stojišče se moralo zgraditi skoro po celi ulici, kjer so stojnice. Začeva se je izročila v poročanje policiji. Takoj po seji smo si ogledali nekateri fijkarska stojišča in videli, da imajo izvoščki drug od drugega popolnoma primerne oddalje. Policija naj torej konstatira predvsem uro, ob kateri se je g. Franchettiju zdelo, da stoji izvoščki preve skupaj. Izvoščkov pač ni treba šikanirati.

Ij Stavbinske vesti. Magistratni gremij je včeraj št. stavbno dovoljenje za novo hišo Peter Emil Grassiju na Dunajski cesti št. 44. Fran Golobu na Rimski cesti za prezidavo delavnice v stanovanje. Andreju Boucon, Sredina št. 18, za napravo steklenega salona. Josipu Cihlerju za napravo stanovanja na Dunajski cesti št. 67. Mariji Eger v Metelkovi ulici za napravo novega prizidka. C. kr. kmetijski družbi na Poljanski cesti št. 57 za povečanje oken. Uporabno dovoljenje se podeli g. Ernestu Peterneleu v Gledališki ulici št. 9. Kreditnemu zavodu za trgovino in obrt v Prešernovi ulici št. 50. Alojziju Rašica, oziroma dr. Peganu za novo vilo v Marmontovi ulici št. 15. Karolini Treo v Zeljarski ulici št. 5. Ceciliji Kavčnik na Karlovski cesti št. 5 in Maksu Zalokarju za uporabo hleva na Krakovskem nasipu.

Ij Še nekaj podrobnosti iz seje magistratnega gremija. Prošnja Jan Chalupnika za razširjenje gostilničarske koncesije se odkloni. Mariji Kozinec se podeli koncesija za prodajo brezalkoholnih pijač v baraki na Dunajski cesti. Iz Frančiškanske ulice na Dunajsko cesto se izvoz z vozovi radi osebne varnosti prepove in to uradno razglasi. Upravi »Narodnega doma« se dovoli izvrševanje gostilničarskega in kavarničarskega obrta pred vhom Narodnega doma do preklica. Pred mestno deško ljudsko šolo v Prulah se v jeseni napravi nekaj klopi in se namenjeni prostor v bodoče ne odda v najem, marveč se ga porabi za igrišče. Karolini Mohar se odda prostor v Zvezdi za prodajo brezalkoholnih pijač v najem proti letni najemščini 20 K. Pri skladišču kosti v Pražakovi ulici se se predpisala cementna tla in cementne stene. Kosti se morajo vsak dan odvažati in skrbeti za snažnost. Obljubljeno je strogo nadzorstvo.

Ij Mestna hranilnica ljubljanske in »Narodni dom«. Članek, ki smo ga prinesli pod tem zaglavjem minulo soboto, je liberalcem sapo vzel. Samo en kratek odgovorček je prišel v nekem liberalnem časopisu, ki je pa tako neumen, da se vanj ne spuščamo. Liberalci naj se pripravijo, da ne odnehamo niti za las od svoje zahteve, da se dolg »Narodnega doma« primerno zavaruje ter obresti plačajo. Z javnim denarjem se »Narodni dom« kot zavetišče ljubljanske frakarije ne bo vzdrževal. Liberalci, ki imajo vedno polna usta o narodni požrtvovalnosti, naj skrbijo, da bo »Narodni dom« imel zadosti dohod-

kov, da bo plačeval obresti in odplačeval dolg. Ako pa tega ne store, imajo še tretjo pot, in ta je: njihove liberalne posojilnice naj prevzamejo dolg Mestne hranilnice ljubljanske. Če to stori, potem mi o stvari ne pišemo in ne govorimo nič več kajti, če hočejo liberalci s svojim zasebnim premoženjem slabo gospodariti, se v to ne vtičemo. Javni denar Mestne hranilnice pa se bo moral varovati. — **Ga. cesarskega komisarja, vladnega svetnika Kremenška pa prosimo, da v prihodnji seji občinskega sveta ljubljanskega pojasni to, kar je pojasniti trebal!**

Ij Radi regulacije Ljubljane letos v Ljubljani ne bo poslovala vojaška plavalna šola.

Ij Umrli so v Ljubljani: Sestra Viljamina Polivoda, usmiljenka, 27 let. — Josip Fink, raznašalec časopisov, 51 let. — Matija Golob, hiralet, 68 let. — Antonija Troha, delavčeva žena, 30 let.

Ij Umrli je gospa Marija Brandstätter, soproga železniškega poduradnika.

Ij Kaj mora cestnoželezniški sprevodnik vse imeti in vedeti. So ljudje, ki mislijo, da cestnoželezniškemu sprevodniku zadostuje, da zna prodati vozni listek in prešteti denar. Pa ni tako. Le vstopi v voz, pa bodeš videl, kaj mora vse znati in imeti. Drobiz, debel denar, nekateri noče krone, drugi ne vinarjev, tretji ostane dolžan, ker mu ne more menjati debelega denarja. Nadalje mora imeti užigalice, in komaj bi bilo, da bi jih imel za vse narodnosti in stranke. Zahteva se od njega včasih obliž, nož, papirčke za svačice, da, celo za svačice ga kdo napumpa. Nadalje mora imeti vozni red v žepu in v glavi, za vse vlake mora natančno dati pojasnila, ali bode voženec še prišel do vlaka, ali ga zamudi. Tudi za vozne cene se ga vprašuje. Vsakemu mora takorekoč že z obraza brati, v kakem jeziku naj ga vpraša, da ni zamere. Vedeti mora za vse ulice, za vsa važnejša poslopja, kavarne, gostilne, javne urade, zdravnike, odvetnike, obrtnike in trgovce. Tudi ga povprašujejo za pomen spomeinkov. Da, celo vse hribe, ki se vidijo, mora poznati in vedeti, kje so jim bližnje postaje. Izkratka, prevoznik bi moral biti živ leksikon. Vprašuje se ga za vse mogoče in nemogoče reči, na katere bi moral dati odgovor, poleg tega pa točno izvrševati svojo službo in za te usluge dobi včasih kak boren vinar ali pa kako prijetno opazko.

Ij Koncert »Slovenske Filharmonije« se vrši jutri na vrtu hotela »Južni kolodvor« (A. in L. Stelzer), Kolodvorska ulica št. 43. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

Ij Aretovana sleparka. V teku meseca je hodila po Ljubljani po trgovinah neko mlado dekle in povsod izvajala pod različnimi pretvezami blago. V Prešernovi ulici je vzela v neki trgovini na ime neke tovarniške delavke bluzo in par čevljev. Na Pogačarjevem trgu je vzela kos blaga in posteljno odejo. V neki trgovini na Rimski cesti in na Starem trgu je izvajala za 88 K raznega blaga. Od žene nekega ključavničarja je v Trnovski ulici potom ponarejenega pisma izvajala 10 K od neke prodajalke kruha na Rimski cesti pa 10 K. Dekle je bilo zelo navihano. Premenjavala je obleko, naglavne robe in si predručala frizuro, samo, da je niso mogli takoj spoznati. Naposled jo je policija pa le na Emonski cesti izsledila in aretovala. Pri hišni raziskavi na Selu so našli mnogo izgoljufanega raznega blaga in ker svota presega čez 200 K, so jo oddali deželnemu sodišču. Navihanka je zaradi tatvine in goljufije že predkaznovana 19letna tovarniška delavka Frančiška Gaberčeva iz Tržiča.

Ij Odmevi krojaške organizacije. Danes dopoldne se je vršila pred okrajnim sodiščem razprava o tožbi kroj. pomočnika Jurija Brozoviča proti kroj. mojstru Ludoviku Pohlheimerju zaradi razžaljenja časti. Pohlheimer je namreč na zboru pomočnikov dne 21. junija kot zastopnik mojstrov odsvetoval, da bi izvolili Brozoviča na novo za predsednika pomočniškega zbora, ker je Brozovič lažn ob priliki pogajanj pri krojaški stavki bil proti temu, da bi prišel krojač Rožic v I. tarifni razred. Pohlheimer je tudi rekel, da Brozovič ni vstanu zastopati delavskih interesov, ker mojstri ne bodo z njim občevali, ker se že lansko leto ni držal ne-

kih dogovorov. Zaradi teh in enakih besed je Brozovič Pohlheimerja tožil. Razprava je bila v svrhu zaslišanja nadaljnjih prič preložena.

Ij Graščino v župniji Prečna na Dolenskem, ki jo je pred dvema letoma kupil katehet Smrekar od dunajskega trgovca Reinerja za 330.000 kron in jo pred kratkim prodal ravnatelju galiske »Länderbanke«, Olhuszkyju, dobi novega lastnika. Olhuszky se namreč pogaja zaradi prodaje graščine z neko bogato damo na Ruskem.

Ij Prememba posesti. Mestni policijski nadzornik Jurko Javernik je kupil od gospe Josipine Čudrove hišo št. 9 v Gosposki ulici za 38.000 kron.

Ij Tečaj za krojače, ki ga priredi tukajšnji »Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem«, se bo vršil v prostorih I. mestne deške ljudske šole v Ljubljani, Komenskega ulica. S poukom se bo pričelo v ponedeljek, dne 22. t. m. ob 9. uri dopoldne. Ako se ga želi še kdo udeležiti, naj pride dne 22. t. m. naravnost k otvoritvi tečaja, kjer se bo sprejelo po možnosti glede na prostor še par udeležencev.

Telefonska in brzojavna poročila.

RAZPRAVA PROTI JUKIČU IN TOVARIŠEM.

Zagreb, 20. julija. Jukiču in tovarišem, ki so obtoženi napada na kralj. komisarja Cuvaja, ozir. umora banskega svetnika Hervoica in enega stražnika, je bila izročena obtožnica. Glavni zagovornik obtoženca Jukiča bo dr. Aleksander Horvat, eden izmed voditeljev stranke prava. Proti Jukiču je dvignjena obtožba zaradi zavrtnega umora, poizkušene umora in javnega nasilja. Obtoženi so poleg Jukiča še: 15letni Gjuro Civić iz Zagreba; Avgust Cesarec, realec, star 18 let, iz Zagreba; Dragotin Bubič, učiteljski pripravnik, star 16 let, iz Garešnine; Franjo Neuhart, realec, star 18 let, iz Zagreba; Kamilo Horvatin, dijak trgovske šole, star 16 let, iz Varaždina; Roman Horvat, star 19 let, iz Vinkovca; vsi ti so toženi radi sokrivde zavrtnega umora, Cvić, Bubič in Horvat tudi radi javnega nasilja. Nadalje so obtoženi tudi Dušan Narančič, učenec trgovske šole, star 20 let, iz Nevesinja v Hercegovini; Vatroslav Dolen, učiteljski pripravnik, star 22 let, iz Hrašča; Josip Šarinić, učiteljski pripravnik, star 21 let, iz Poreča pri Požeji; Stjepan Galogažo, gimnazijec, star 19 let, iz Tupovskega. Obtožujejo se, da so k zločinom pripomogli, ker jih niso prepričali. **Za Jukiča predlaga obtožnica smrti na vešalih, za ostale kazen od 10 do 20 let ječe.** Branili bodo obtožence tudi dr. V. Prebeg, dr. Budisavljevič, dr. D. Popović in drugi odvetniki.

SMRTNA KOSA.

Št. Peter v Savinjski dolini, 20. julija. Umrli je včeraj gospa Julijana Petrak, rojena Schwab.

TRUPLO V ŽITNEM POLJU.

Gradec, 20. julija. V bližini Reininghausove pivovarne je našel včeraj jutraj neki pivovarniški delavec v žitnem polju moško truplo. Obvestil je takoj policijo. Komisija, ki je prišla na lice mesta, je došla, da je truplo že štiri ali pet dni ležalo med žitom. V mrtvco so spoznali delavca Franca Kocbeka, ki je bil rojen leta 1880. pri Ljutomeru. Pred kratkim je podedoval Kocbek 800 K, zato menijo, da je bil izvršen roparski umor. Okoli vratu je imel Kocbek rdečo ruto, na tilniku pa močan gumb, na telesu so opazili več prask. Kocbek je kazal po gostilnah denar in je imel še pred kratkim precejšnjo svoto dedščine. Pri njem pa niso našli nobenega vinarja. Najbrže ga je morilec zadavil z ruto in ga vlekel potem na polje.

V TURČIJI VSE NAROBE. — SPLOŠNA VSTAJA V ALBANIJI. — KAJ SE JE V DARDANELAH ZGODILO?

Dunaj, 20. julija. Tudi danes se še ne da iz poročil iz Carigrada posneti, kaj se je včeraj jutraj v Dardanelah pravzaprav zgodilo. Dočim turška poročila trdijo, da sta se dve laški torpedovki, ki sta hoteli z drugimi vred v Dardanele udreti, potopili, izjavljajo laška poročila, da gre le za tendenčne izmišljotine s turške strani.

Carigrad, 20. julija. Sultan je ob priliki selamika izdal proklamacijo

na armado, v kateri odgovarja na zahteve, katere so stavili častniki. Sultan izjavlja, da so te zahteve v nasprotju z ustavo. Kdor ruje proti ustavi, ta izdaja ljudstvo in domovino. Ti dogodki so vzrok, da se je sovražnik upal napasti vhod in glavnemu mestu cesarstva. Proklamacija sultanova je očividno od Mladoturkov inspirirana.

Carigrad, 20. julija. Vlada je poslala vsem patriarhom po provincijah pismo, v katerem jih pozivlja, naj krščanskemu ljudstvu svetujejo, da ohrani mirno kri in se vzdrži vsakršne manifestacije, ker bi 23. t. m., ob obletnici ustave, se znale zgoditi kakšne nerednosti.

Kolin, 20. julija. »Kölnische Zeitung« poroča, da je vsa Albanija v plamenu. Vojaštvo se je združilo z upornimi Albanci. Albanci iz Djakovega prodirajo skupno z vojaštvom. Albanci v Dibri, El Bassanu in Tirani so sklenili med seboj zvezo. Vstaja se ima na celi črti začeti prihodnji teden in se izda proklamacija.

RUSKO-JAPONSKA POGODBA.

London, 20. julija. Pogodba glede Mongolije in Mandžurije med Rusijo in Japonsko je dogotovljena in se tekom teh dni podpiše.

MIKADO BOLAN.

Tokio, 20. julija. Mikado je resno zbolel na želodčni bolezn. Včeraj je bil brez zavesti.

AVSTRIJSKI OROŽNIK — ITALIJANSKI SPIJON.

Inomost, 20. julija. V Levicu so aretirali avstrijskega orožnika Italijana Palaoro, ker je opravljal špijonažne posle v prilogi Italiji.

STRAŠNA NESREČA.

Pariz, 20. julija. Na letališču v St. Etienneu je vijak aeroplana odrezal aviatiku Renardu glavo.

NESREČA V GORAH.

Praga, 20. julija. Stotnik Sigfrid Heinrich se je v tirolskih gorah ponesrečil in si zlomil hrbtenico.

VIHAR V AMERIKI.

Nevada, 20. julija. Tu je divjal velikanski vihar. Več mest je opustošenih, hiše razdane, veliko ljudi ubitih in ranjenih.

NEZGODA NA MORJU.

Kiel, 20. julija. Torpedovka št. 110 je zadela v vojno ladjo »Hessen« in se potopila. Trije pomorščaki so ubiti.

SAMOUMOR ITALIJANSKEGA TEATARJA.

Milan, 20. julija. Tu je s četrtega nadstropja skočil na cesto in se ubil tenor s »Scola« gledališča Francesco de Fernando, ker mu je opešal glas.

Razne stvari.

V vlaku 4880 metrov visoko nad morjem. Ameriški listi poročajo, da je dodelana najvišja železnica na svetu. To je železnica, ki veže Bolivijo in Čilit kot takozvana transandska železnica vodi preko Andov v višini 4880 metrov nad morjem. V Ameriki je cela vrsta železnic, ki so zgrajene tudi v znatni višini nad morjem. Prva je peruanska centr. železn. pri Tielu, katere najvišji kolodvor leži 4780 metrov visoko in ki vodi pri Morocohi preko pogorja v višini 4840 metrov. Nadalje dosežejo tudi znatne višine peruanska orajska železnica (4750 m), peruanska

SUNLIGHT

763 **Računajte sami!** VII.
Ceno je samo dobro. To velja posebno pri milu. Pri nobeni drugi reči ne bolj kot pri tej pazimo predvsem na kakovost (čistost, izdatnost).

Sunlight milo
čisti hitro in temeljito. Varuje najnežnejše barve in tkanine.
Dvojni kos 30 v, črnokoten 16 v.

južna železnica (pri Portez del Cruze-
ra 4473 m) in argentinsko-čilska trans-
andska železnica (4200 m nad morsko
gladino). Poleg teh je v Ameriki še
mnogo železnic, ki vežejo v severni
Ameriki sever z jugom preko gora in
ki s svojo višino znatno prekašajo ev-
ropske železnice.

— **Neprilika avstrijskega vodljive-
ga zrakoplova.** Kakor poročajo z Duna-
ja, je imel vodljivi zrakoplov »Parse-
val«, ki se dvigne vsaki dan s častniki
zrakoplovne kurza v podučevalne
svrhe, v petek malo nezdgo. Dvignil se
je bil ob 8. uri zjutraj nad Fischamen-
dom in plovil do 10. ure mirno in sigur-
no nad mestom in okolico, ko so zado-
neli iz njegove ladje signali siren, ki
so klicali na pomoč. Vsled pokvarjenja
krmil je postal namreč zrakoplov igra-
čev vetrov. Častniki in moštvo zrako-
plovne oddelke je pričelo takoj za-
sledovati z avtomobili kretnje balona,
katerega je odnesel veter čez Donavo.
Nevarnost je bila, da bi ga ne zanesel
veter nad Dunaj. Vendar se je posrečilo
spraviti zrakoplov do tega, da je tik
pred mestom pristal.

Samo za dame. V New Yorku gra-
de sedaj velik hotel, v katerem bo po-
seben del urejen samo za dame ter ne
bo v nobeni zvezi z ostalimi deli hotela.
Napravljena bo za dame tudi posebna
čakalnica in lift, tako da ne bodo žen-
ske, ki bodo posečale ta hotel, nikjer
prišle v stik z moškimi.

Znamenje časa. V neki občini na
Češkem je bilo razpisano mesto občin-
skega redarja z letno plačo 500 kron.
Za to mesto se je oglasilo 96 prosilcev,
od katerih jih je imela ena petina
srednješolsko izobrazbo, pet pa celo
maturo.

Podkupljeni porotniki. Sodišče v Har-
kovu je razpravljalo proti porotnikom, ki
so sedeli ob porotni razpravi v mestu Lu-
bej na porotni klopi in ki so oprostili dva
roparska morilca. Preiskava je dognala,
da sta vplivni rodbini morilcev podkupili vse
porotnike. Sodišče v Harkovu je naložilo
vsakemu porotniku 20 rubljev globe in
razveljavilo oprostilno razsodbo.

**Meso se je zopet podražilo na Nem-
škem** v mestu Draždane. Cene so posko-
čile za 10 vinarjev pri kilogramu.

Dijak morilec svojega očeta in matere.
Dne 15. julija je umoril sluzatelji filozofije v
Belgradu, Miletić, svojega očeta in svojo
mater. Dekla, ki je čula klicati na pomoč,
je poklicala policijo, ki je našla morilca,
ko je s krvavimi rokami ropal denar. Ko
je morilec zagledal policiste, je streljal na-
nje. Enega policista je nevarno ranil. Na
policiji je izjavil, da je zato usmrtil starše,
ker ni mogel več počakati, da starše po-
deduje.

Linčanje ciganov. Iz Krakova po-
ročajo: V vasi Sulczyn pri Brzeskom so
ukradli cigani kmetom več komadov
živine. Kmetje so zasledovali cigane in
prišlo je do pretepa, pri čemur so ubili
dva cigane in dva druga težko ranili.

Slavnost z 10.000 gosti. Angleška
kraljica stienila 1000 osebam roko. Dne
18. t. m. sta priredila angleški kralj in
kraljica na vrtu Windsor Castla slav-
nost, h kateri je bilo povabljenih 10.000
gostov, ki so se pripeljali v 12 posebnih
vlakih. V Maborough Houseju je pa pri-
redila angleška kraljica Aleksandra 7.
t. m. kot predsednica Angleškega rde-
čega križa slavnost, h kateri je bilo nad
1000 gostov povabljenih. Prvotno so na-
meravali, da bi podala kraljica le ne-
katerim gostom roko, a kraljica je uka-
zala, da hoče vsem gostom podati roko.
Ko je bilo predstavljanje nad 1000 oseb
končano, ni bila kraljica čisto nič utru-
jena.

**Koliko ima vratar newyorškega
hotela postranskih zaslužkov?** Zani-
miv vpogled v izredne postranske za-
služke vratarja nekega newyorškega
hotela nudi pravda za ločitev zakona,
s katero se peča ravnokar newyorško
sodišče in ki je zbudila veliko senza-
cijo, ker je razkrila razne zanimivosti
o »tajnih diplomatičnih misijah«
nekaterih hotelskih vratarjev. Soproga
nekega vratarja, ki je nastavljen v
enem največjih newyorških hotelov,
je navedla namreč v procesu natančne
podatke o postranskih dohodkih,
ki jih dobiva njen mož, da dela rekla-
mo za gotova podjetja, trgovine in bla-
go. Ta vratar dobiva na primer od
neke vinske tvrdke fiksnih letnih 2400
mark, da priporoča ob primernih pri-
likah dotično tvrdko. Od štirih velikih
evropskih hotelov dobiva ta amerikan-
ski vratar na leto 9000 mark za enako
delo, in neka parobrodna družba pla-
čuje mogočnemu gospodu v vratarski
loži 4800 mark na leto v isti namen.
Razprava je dognala, da dobiva ta vratar
poleg navadne plače in napitnine
od gostov več kot 17.000 mark postran-
skih zaslužkov, ne všteti številnih
»napitnin«, ki mu jih plačujejo trgov-
ci z avtomobili, zlatarji in velike kro-
jaške tvrdke, in ki so dostikrat precej
velike vsote.

Koliko popijo v Avstriji? Avstria,
ki ima 28 in pol milijona prebival-
cev, popije na leto 20 milijonov hekto-
litrov piva v skupni vrednosti 600 mi-
lijonov kron. Vsoto, ki jo izdajo Av-
strijci za pivo, pa znatno prekaša
vsota, ki jo izdajo za vino. Samo za vi-
no gre v Avstriji vsako leto 750 milijon-
ov kron. K vsem tem moramo pa še
prišteti 340 milijonov za žganje in 10
milijonov za likerje in peneča vina. Z
drugimi besedami se to pravi, da po-
rabijo Avstrijci na leto alkoholnih pi-
jač za eno milijardo in 700 milijonov,
ne glede na druge nepotrebne izdat-
ke, med katere moramo tudi šteti sto-
tine milijonov za tobak.

Ponarejevalci vina na Ogrskem.
Neki zagrebški gostilničar je na Ogr-
skem naročil nad 60 hl vina. Ko je pa
vino prejel, mu ni ugajalo in ga je dal
preiskati. Pokazalo se je, da je vino
potvorjeno. Obveščene so bile oblasti
na Ogrskem in komisija je na licu
mesta pri dobavitelju Josipu Komlossi
v seksardskem komitatu zaplenila in
izlila še čez 800 hl vina, ki je bilo isto-
tako potvorjeno.

Semenj za človeške lase. V Limo-
gesu se vrši že mnogo desetletij zadnji
teden v juniju zelo obiskan semenj za
človeške lase. Letos je bilo število kup-
cev ravno tako veliko, kot prejšnja le-
ta, vendar pa je prišlo na semenj samo
deset prodajalcev, vsled česar je bilo
blaga zelo malo na razpolago in je bilo
tudi temu primerno drago. Za odreza-
ne ženske lase plave barve so plačevali
90 do 120 frankov za kilogram. Odpad-
ki z glavnikov so dosegli samo ceno 20
do 30 frankov, a jih je bilo tudi malo
na razpolago. Trdih črnih kitajskih
las, ki so preteklo leto, vsled prevrata
na Kitajskem evropski trg z lasmi na-
ravnost preplavili, je letos skoro popol-
noma manjkalo. Ali več ne režejo kit,
ali pa jih druge pokupijo? Trgovci v
Limoges niso mogli dati o tej stvari
nobenega pojasnila.

Plemenito delo zdravnika. V bol-
nišnici v Chierinu se je zdravil dalje
časa nek siromašen duhovnik, ki je
imel na kolenu veliko rano. Zdravniki
so uporabili vsa mogoča sredstva, a
rana se ni zacelila. Prepričali so se, da
bi se dalo v tem slučaju pomoči le s
prenosom koščka kože od zdravega
človeka. Ker siromašni bolnik ni mogel
nikogar najti, ki bi se ga usmilit in
mu odstopil košček svoje kože, je
upravitelj bolnišnice dr. Luigi Bu-
schetti izjavil, da se hoče žrtvovati za
klijenta. Njegov tovariš dr. Tebato mu
je izrezal z ledja potrebni kos kože ter
ga prenesel na rano ubožnega duhov-
nika, ki se je čez dva do tri tedne po-
polnoma zacelila.

Opozorjamo cenj. čitatelje na da-
našnji inserat čč. ss. uršulink iz Solno-
grada, ki se tiče otvoritve realne gim-
nazije in penzionata za deklice v pri-
četku letošnjega šolskega leta.

**MATTONIJEV
GIESSHÜBLER**
naravna
alkalična kislina

**najboljša dijetična in
osvežujoča pijača**

preizkušena pri želodčnih in črevesnih ka-
tarjih, obilnih in mehurnih boleznih, katero
priporočajo najveljavnejši zdravniki kot bistveno
podpiralno sredstvo

pri karlovarijskem in drugih kopeliških zdrav-
ljenjih in kot poznejše zdravilo po kopeljih
24 38 in trajno porabo. (VII.)

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn**,
železniška postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastoji in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestyinami
in vinom.

Zalogo pri **Mihael Kastner-u, Peter Lass-
niku in Andrej Šarabonu, Ljubljana.** 3997

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, sred. tlak 736-0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura v Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
19	9. zveč.	726-9	15-8	sr. zah.	del. jasno	
20	7. zjut.	729-0	14-9	sl. jug	oblačno	2-7
	2. pop.	729-8	21-0	sl. sever	"	
Srednja večerajšnja temp. 17-8°, norm. 19-8°.						

„NUISOL“ 441
od **Bergmann & Co., Tešín (Tetschen)** ob Labi
je in ostane, pozneje kot doslej nedosežen v
svojem presenečenim naravnem pobarvanju
las in brade. - Dobiva se v svetli, rujavi in
črni barvi steklenica po K 2-50 v vseh lekar-
nah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah.

Oddado se takoj v najem

restavracijski prostori

pri državnem kolodvoru, ob-
stoječi iz dveh velikih sob,
salona, senčnatga gostilni-
škega vrta, vrta za sočivje,
stanovanja in drugih pritliklin.

Naslov se poizve v upravnistvu „Slovenca“
pod št. 2267 (znamka!) 2267

V službo

se vzame pošteno
16 letno dekle
z dežele. Ponudbe
naj se pišejo na:

Lucija Peteh, Ljubljana, Streliška ul. 8.
2271

Fotografski atelje

V najem!

v zvezi s

stanovanjem (predsoba, soba,
kuhinja) in z vsemi pritliklinami
se odda takoj za 32 kron
mesečnine v najem v svoji
drugi hiši št. 39. 2272

Okrajna posojilnica v Krškem.

Postelje na prodaj

Pod trančo 2., 3. nadstr., s 1. avgustom
oddaja v lepi, novi hiši

mesečne sobe

2276 3

Minka Vrhunc.

Naznanilo.

Dne 1. avgusta pričnem s

poukom za prikrejevanje v moški in ženski stroki.

Sprejemajo se učenci, odnosno učence 1. in 15. vsa-
kega meseca; v najnem slučaju tudi vsaki dan. —
Ravno tako se vršijo tudi tečaji za one, ki se že-
lijo izučiti v prikrejevanju za dom.

Krajni vzorci za mero in konfekcijo so vedno na razpolago.

M. KUNC 2277 3

Prešernova ul. 5, 1. nad. (poleg Mestne hranilnice.)

Štev. 23042.

Razglas.

V tekočem tednu pričelo se je delo v ljubljanski strugi; voda je v strugi
močno upadla in kanali se stekajo prosto; hoja po strugi, kakor tudi umivanje
in pranje v plitvi, umazani vodi je nevarno, kajti pripete se lahko kake po-
škodbe, po kanalski tekočini pa je prav mogoča kaka okužba.

Vsled tega podpisani mestni magistrat v smislu § 44. občinskega reda za
deželno stolno mesto ljubljano **strogo prepoveduje nepoklicanim hojo po strugi
Ljubljance, umivanje in pranje v umazani vodi**, ter sploh vsako neopravičeno
uporabo struge in vode.

Vsak prestopke te prepovedi se bode strogo kaznoval po določilih § 70.
občinskega reda ljubljanskega oziroma po ministrski naredbi z dne 30. septem-
bra 1857, dr. zak. 196.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 19. julija 1912.

Zupan:

dr. Ivan Tavčar.

MLATILNICE, ČISTILNICE
in vse druge poljedel-
ske stroje najnovejšega izdelka po
znižanih cenah kupite pri tvrdki
Karol Kavšeka nasl.
Schneider & Verovšek, Ljubljana
Dunajska cesta 16
trgovina z železnino in zaloga strojev
Vsakdo naj se o tem prepriča in zahteva brezplačno
slovenski cenik.

SUKNA in modno blago za gospode
in gospe priporoča izv. hiša
Prokop Skorkovský in sin
v Humpolcu na Češkem.
Vzorci na zahtevo franco. Zalo-
žne oene. Na željo dam tu-
kaj izgotoviti gospod. obleke.

CEFIRI

2260

V molitev in blag spomin pri-
poročam vsem znancem, zlasti svo-
jim duhovnim sobratom svojega
očeta

Jakoba Rihtaršič

ki so 16. julija 1912 v 75. letu svoje
starosti mirno v Gospodu zaspali.

Jan. Rihtaršič,
župnik.

Proda se kompletna 2270

otročja postelja

v Vrhovčevi ulici št. 3, I. nadstropje, desno.

Kupi se takoj

posestvo

z večjo hišo (gradičem) v bližini železnice in
farne cerkve. Prednost ima prijazna lega na Do-
lenjskem. Ponudbe na upravnistvo „Slovenca“
pod „Gradič št. 2269.“ 2269 3—1

Izpraznjena je služba 2268 3—1

organista in cerkvenika

v Vel. Laščah. — Dohodek 1100 kron
Nastop 9. septembra 1912.

Župni urad Vel. Lašče.

LOVSKI PES

Bel, črno-škast lovski pes, srednje ve-
likosti, ki sliči na ime „Sek“, se je z ve-
rige odpel in zginil. — Ker ima s seboj
rujavo, usnjato ovratnico (gradanco), je
tudi mogoče, da bi ga kdo odpeljal. —
Ako ga kdo kjerkoli zagleda, se najljud-
neje prosi, da bi to naznanil proti dobri nagradi
nadučitelju v Višnji gori. 2274

Salonska garnitura

se ceno prod. Naslov v upravnistvu
„Slovenca“ pod št. 2273. 2273

2275 3—1

Maline v velikih in manjših množinah kupuje po najvišjih cenah 1976
Ed. Augerer-ja lekarna
St. Johann, Tirolsko.
Sodčki za pošiljanje so na razpolago.

Razglas.

Nova hiša, s tremi sobami in dvema kuhinjama ter kletjo se bo oddala v nedeljo 21. julija ob 4. uri popoldne na prostovoljni javni dražbi. Več se poizve pri javni dražbi na Viču št. 108, blizu Zabarja. Ako se hiša ne bo na tej dražbi pod stavljenimi pogoji prodala, se bo takoj oddala v najem stanovanje. — Kdor si želi, si lahko ogleda.

Jakob Berdnik
Kozarje 37, p. Dobrova pri Ljubljani.

500 kron

Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin RIA-mazilo. Cena lončku z jamstvenim pismom 1 krono. 2216
Kemenu (Kaschau), 1. Pošt. predal 12/160 Ogr.

Realna gimnazija za deklice in penzionat

pri 2234

Uršulinkah v Solnogradu.

V šolskem letu 1912/13 sta otvorjena 1. in 3. razred. Vzprejemne izkušnje začetkom šolskega leta, Uršulinke vzdržujejo tudi žensko učiteljsko s pripravljanimi tečajem in vadnico ter ljudsko in meščansko šolo. Več povedo prospekti.

Proda se iz proste roke

posestvo

h kateremu spada poleg hiše in gospodarskih poslopij 35 oralov zemljišča in gozdov. Polovico gozda je doraščena. Cena in vse drugo se izve pri lastnici **Mariji Vode v Osredkah p. Dol pri Ljubljani.** 2231

Na prodaj je enonadstropna hiša v Zagorju

ob Savi na glavni cesti z lepim vrtom pod ugodnimi pogoji. Natančneje se izve v Ljubljani pri g. **V. Panholzer, Pražakova ulica št. 4.** 2097

Hiša na Savi

št. 122 se prodaja iz proste roke pod ugodnimi pogoji. Hiša je šele 9 let stara in leži tik tovarne in vodovoda. Ima 7 sob, v katerih stanujejo 4 družine z letno najemnino nad 500 K. Posebno priporočljiva za kakega obrtnika, ker je tik ceste. Več se izve pri **Ivanu Petkošu**, posetniku na Rečici 12, p. Bled. 2148

Hiša v kateri je velika in stara gostilna, dobro ideoča, tri minute do kolodvora, tik drž. ceste, se **prodaja**. V hiši se nahaja vodovod, zraven veliko kmetijsko poslopje, sadni in zelenjadni vrt in gozd. — Natančneje pojasnila daje **Anton Šink, gostilničar v Naklem nad Kranjem.** 2072

Prodaja se enonadstropna hiša z gostilno

za nizko ceno v bližini Ljubljane. Naslov pove upravništvo Slovencev pod št. 2262. (Znamka!)

Dvoje kmečkih posestev

je na prodaj, eno za 6000 K, drugo za 4000 K. — Več pove posestnik **Riepič, župnija Gorenče, p. Ruda, Koroško.** 2246

Služkinja eventualno gospodinja

se išče k boljši družini na deželo. Plača po dogovoru, nastop takoj Naslov pove uprava pod št. 2254. 2254 (Znamka za odgovor.)

8000 metrov ostankov

volnenega in polvolnenega blaga za ženske obleke se bode skoz tri tedne razpošiljalo (ako poprej ne poide) globoko

pod ceno in sicer blago treh vrst in cenah

stane **K 1.—** meter **K 1.25** meter **K 1.50** stane

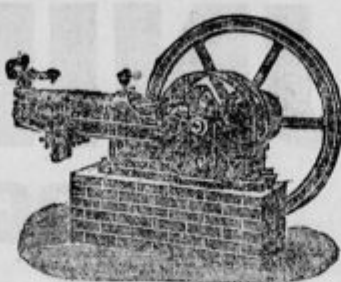
vsaka mera

dobi se vseh barvah široko 110 cm. Ta nakup je posebna ugodnost. Vzorci se na zahtevo po pošti pošljejo zadostuje dopisnica z naslovom:

Pošiljateljstva trgovina

R. Miklauc Ljubljana 1.

157

Motorji.

Motorji na surovo olje in z močnim pritiskom od 16 do 100 HP. Obratni stroški 1—1½ vinarja na uro za konjsko silo.

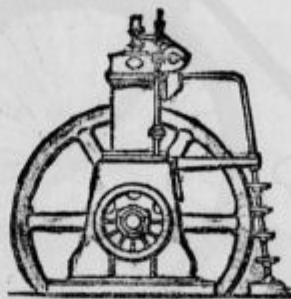
Ležeči ali stoječi motorji na bencin, petrolin ali bencol

od 1—60 HP. kakor tudi lokomobile od 2—20 HP. Obratni stroški 5—6 vinarjev na uro za konjsko silo.

I. WARCHALOWSKI

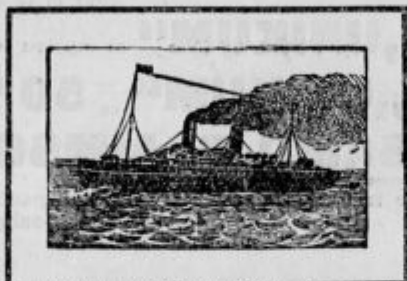
Dunaj, III., Paulusgasse 3. — Budapešta VI., Váci-körút 37.

Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obiski odjemalcev zastoj.

Samo 6 dni!!

z brzoparniki Francoske družbe. Edina najkrajša vožnja čez

brzoparniki

„La Provence“, „La Savoie“, „La Lorraine“, „La Touraine“, „Rodhambeau“, „Le Cikago“.

Havre New-York

Veljavni vozni listek ali šifkarto za vse razrede francoske linije, dobiš edino le pri

Ed. Smarda

3519

oblastveno potrjena pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18

nasproti gostilni „Pri Figovcu“.

Vozni listek (Schifkarte) iz Amerike in nazaj v staro domovino, po najnižji ceni. Izdaja vozni listkov po vseh železnicah, prirejanje zabavnih in romarskih viakov.

Vsa pojasnila istotam radovoljno in brezplačno.

SLOVENCİ, KJE KUPUJETE VINO?

Obrnite se do „**Kmečke in gospodarske zadruge**“ v Medoših, ker ona jamči za dobra črna, bela in ružičasta vina svojih udov, prirejena po novem in starem sistemu. Cene zmerne po dogovoru. Pošta in postaja **Portoroze, Istra.** 517 **Odbor.**

Dne 1. avgusta 1912 ob pol 10. uri dopoldne

se vrši pred c. kr. okrajno sodnijo v Celovcu številka 81

dražbanje zemljišča

vl. št. 13, kat. občine St. Juri, obstoječe iz velike enonadstropne hiše, v kateri se nahaja gostilna, iz velikih hlevov, kjer je prostora za najmanj 30 glav, 6 ha 96 a njiv, 2 ha 82 a travnikov, 1 ha 19 a pašnika in 11 ha 44 a gozda.

Posestvo je oddaljeno pol ure od Celovca, ima krasno lego ter je primerno tudi za vsako obrt.

Posestvo je cenjeno na 21.000 K, najmanjši ponudek znaša 14.000 K. Vadija je treba položiti 2.100 K.

Kupci, ki bi na to posestvo reflektirali, dobijo vse potrebne podatke v pisarni

dr. Ferd. Müllerja, odvetnika v Celovcu.

Marxove email

in glazure za tla izborne specialitete, ki se naglo suše in jih vsak lahko rabi.

„Zaloga tovarne za lake“

Ludvika Marxa

pri tvrdki BRATA EBERL, LJUBLJANA.

Sprejmeta se takoj 2238

ena ali dve učenki

iz poštene rodbine k ženskemu krojaštvu. Več Florijanska ulica 12, I. nadstr.

Tovarna za stroje, G. Tönnies, Ljubljana

- Popravljalnica za avtomobile -

Garaže

Pneumatika

Bencin

Naprodaj sta dva nova

1963

križeva pota

eden 100 cm za kron 140.—, drugi 150 cm za K 320.— pri FRANG TOMANU, podobarju in pozlatarju Valvažorjev trg št. 1. — Ljubljana.

Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani
deželni dvorec

opozarja p. n. vinske kupce na svojo veliko zalogo priznane izbornih prist-nih

kranjskih vin.

Poleg namiznih vin ima v zalogi tudi raznovrstna buteljska vina po zmernih cenah na prodaj. Ceniki in vzorci se pošljejo na zahtevo brezplačno. Postrežba točna in solidna. 2196

Razglas.

Marija Budkovič, trgovčeva vdova v Semiču št. 7, prodaja svojo 2255 2—1

bogato trgovino

z mešanim blagom.

Trgovina se sedaj, ko se gradi Belo-kranjska železnica, zelo lepo razvija in je v nji mnogo prometa; ker pa zgoraj navedena ne more radi družinskih razmer peljati trgovine, oddaja svojo veliko zalogo pod najugodnejšimi pogoji.

Razglas.

Uprava »Narodnega doma« v Pazinu Istra, išče 2253 2—1

gostilničarja

za svoj restaurant in hotel. Nastop 1. septembra 1912.

Informacije daje uprava, kateri se naj pošljejo ponudbe do 10. avgusta t. l.

V najem se odda takoj

Šentakova gostilna

združena z mesarjjo na Vranskem. Gostilniško poslopje je sredi trga, v najboljšem stanju, z mnogimi sobami za tujce, dvorano za veselice, lepim senčnatim vrtom, ledenico, hlevi itd. Ponudbe do 5. avgusta t. l.

2256 2—1 Šentakovi dediči.

Na Jesenicah na Corenjem se prodaja

hiša

z vsemi gospodarskimi pritliklinami, ob državni cesti, na zelo prometnem prostoru blizu kolodvora, pripravna posebno za rokodelce.

Pojasnila daje **Mihail Černe**, pekovski mojster na **Jesenicah.** 2187

Ob periferiji Ljubljane na prometnem prostoru se prodaja srednje velika

stavbena parcela

Istotam na razpolago tudi manjša hiša z nizko ceno. Pojasnila v posredovalni pisarni **Peter Matelič, Ljubljana, Škofja ulica 10. Telefon 155.** 2150

Pianino

tvrdke Lhota s 7 oktavami se ceno prodaja. Poizve se pri upravi „Slovenca“ pod št. 2211.

Priporočamo hitro

drože (presgerm)

iz drožarne **Josipa Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ulica 8.** Izborna blago! Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straže«. 159

IZPELJAVA

vseh poslovnih transakcij. Izdajanje čekov, nakaznic in kreditnih pisem za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA

Akcijski kapital: 50.000.000 kron.

Rezervni zaklad: 22.000.000 kron.

OSREDNJA MENJALNICA:

„MERKUR“ DUNAJ I., WOLLEZEILE št. 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Gablonz, N. Graslitz, Inomost, Krakov, Litomerice, Moravski Zamek, Müllers, Metau, Novi Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Teplice, Senov, Dunajsko Novomesto, Cvilava

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk itd., itd.

Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev Prospekte in cenike premij zastoj in franko

Brezuspešno ga pode,

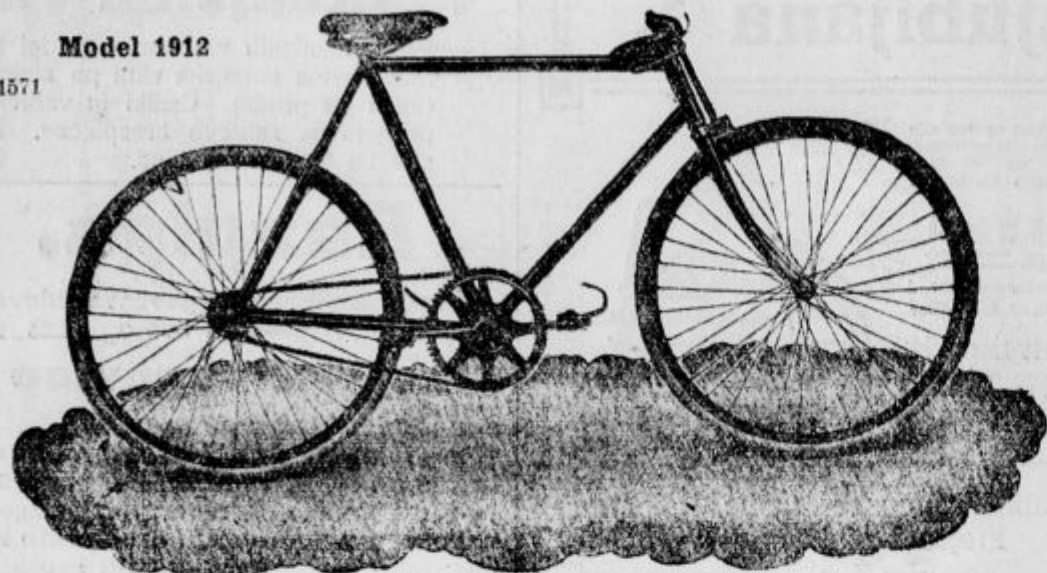
„Jelena“ varuha Schichtovih mil.
Kar 30 let obstoji in tako ponosno napreduje, mora biti dobro.

Puch-kolo!

Najboljše kolo sveta!

Model 1912

1571

Ako rabite trpežno „luksus“, lahko-dirkalno ali službeno kolo, potem izberite brez premisleka le **Puch-kolo**, do danes neprekosljivo, zanesljivo, trpežno, fino in elegantno.

Cenik brezplačno in poštino prosto.

Fr. Čuden, Ljubljana.

Cenik brezplačno in poštino prosto.

Edino zastopstvo originalnih Puch-koles za celo Kranjsko. „Lastna delavnica za popravila“

Edino slovensko narodno podjetje!

Hotel Trabesinger

V Celovcu, Velikovška cesta št. 5

Podpisani voditeljci „Hotela Trabesinger“ se vljudo priporočata vsem velečenjenim slovenskim in slovanskim gostom, ki prenočujejo ali za več časa ostanejo v Celovcu.

V hotelu se dobe lepe, snažne sobe po primerni ceni; nudi se izborna kuhinja in zajamčeno pristna in dobra vina iz slovenskih gor. Na razpolago je tudi kegljišče poleg senčnatega vrta. V hotelu Trabesinger dobite vsak dan, posebno pa v sredah, prijetno slovensko družbo.

V poletnem času pričakuje na kolodvoru gostov domači omnibus.

Slovenski romarji in romarice! Ustavljajte se samo v edino slovenski gostilni „Hotel Trabesinger“ v Celovcu, kjer boste vedno dobro postreženi.

Za mnogobrojen obisk se toplo priporočata voditeljci hotela

Lojzika in Pepca Leon.

2117

Zaradi predrugačenih družinskih razmer se **proda**

vila

s 6 sobami v Stranjah pol ure hoda od Kamnika, blizu kamniških planin z lepim nasadom in vrtom za zelenjavo in izvrstnim vodnjakom. Več se poižve pri upravi.

2092

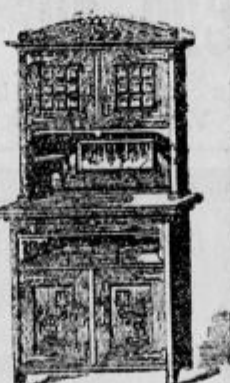
Prva kranjska mizarska zadruga v št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom
nasproti železniški postaji Vičmarje, v lastni hiši

Velika zaloga spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov od preprostih do najnovejših, po najnižjih cenah, brez konkurence! — Izdeluje vsa pohištvena in stavbena dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe. Nadalje se priporoča prečistiti duhovščini za vsa cerkvena mizarska dela, kakor spovednice, cerkvene klopi itd. Mizarska delavnica s strojnim obratom na parno silo. Ceniki na razpolago. Proračuni in načrti brezplačno.

Zaloga v št. Vidu nad Ljubljano.
Prodajalna v Ljubljani, Dunajska cesta 18, hiša Kmetske posojilnice.

740

Gospodinje!

Pozor!

Ne kupujte presnega masla ali nadomestila zanje, dokler niste poizkusile slovite, splošno znane, svetovne znamke

BLAIMSCHEINA

„UNIKUM“

MARGARINE

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše goveje obistne tolsče z visoko pasterizirano smetano, ima torej največjo redilno vrednost in je resnično zdrav.

„UNIKUM“ ni umeten, nego najčistejši naravni izdelek.

„UNIKUM“ je 50% cenejši od navadnega presnega masla in za 50% / 0 zajamčeno mnogo izdatnejši nego to.

SAMO BLAIMSCHEINOV „UNIKUM“

je resnično edino in pravo nadomestilo za presno maslo, ki daleč prekaša vse doslej hvalisano.

Izdelovanje

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ je varovano s stalno državno kontrolo in je to razvidno na vsakem zavitku.

Cenjena gospodinja!

Ne dajte se torej bogati od drugih oglasov in rabite za nadomestilo presnega masla za

pečenje

praženje

kuhanje

1771

samo

maslen kruh

BLAIMSCHEINA „UNIKUM“ MARGARINE

Dobiva se povsod.

Poizkušnje gratis in franko.

Združene tvornice za margarino in presno maslo, Dunaj XIV.

Razpis.

Mestna občina Kamnik namerava napeljati električni tok iz električne centrale c. in kr. praharne v Kamniku v mesto in predmestja.

Tvrdke, ki se zanimajo za to delo, se vabijo, da vložijo tozadevne oferte

do 15. avgusta 1912.

Ponudbi je priložiti 5% varščina, katero mora ponudnik dopolniti na 10% v osmih dneh, ko je bil obveščen v sprejemu ponudbe.

Pri oddaji si pridrži mestna občina prosto roko.

Pogoje in pojasnila daje mestno županstvo v svoji pisarni na glavnem trgu.

Mestno županstvo v Kamniku

2245

dne 16. julija 1912.

Železniška postaja.

Zdravilišče in kopališče Kamnik na Kranjskem.

Začetek sezone 15. maja.

Krasna gorska lega, zavarovana proti vetru, brez prahu, popolen mir, slast vzbujajoči planinski zrak, krepljivo planinsko solnce. Vse vrste zdravljenja z vodo. Zdravljenje v svrhu utrjenja. Solne, ogljikove in električne kopeli. Senčnati zdraviliški park, krasna gozdna sprehajališča, izvrstna, cena restavracija. Prenočišče v zdraviliški hiši in mnogih vilah. Zmerne cene. Sijajni uspehi pri

krvnih, živčnih, srčnih in pljučnih boleznih.

1399

Prospekte pošilja zastoj in franko.

Dr. Lapajne, zdravnik kopališča.

Brzobjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 30 podružnic.

Vogel Marijin trg — So. Petra cesta.

Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

3999

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno. Stanje dnarnih vlog na hranilne knjižice dne 28. junija 1912. K 74.399.661.—

Nepričakovan odgovor.

Tuj gospod vpraša pred frančiškansko cerkvijo Jurmana: »Prosim, kje pa je pošta?« — Jurman, ki hudo jeclja, mu odgovori: »P-p-pa r-r-avno m-m-mene v-vpra-vprašate; č-č-č-č b-b-bli v-vpra-vprašali k-k-koga d-dr-druzega, b-b-bli ž-ž-ž-ž t-tam.«

Kalenje nočnega miru.

Izvrstna kapljica pri »Flegarju« v Udmatu je spravila Česna in Čebulja v prav židano voljo. Opolnoči jo mah-neta v nemalo ubranem petju proti mestu. Pri sv. Petra cerkvi jih opomni službujoči stražnik Hren: »Ali ne ve-sta, da morata biti mirna in tiha, ka-dar gresta ponoči domov?« — Česen odgovori užaljen: »Ja, kdo pa pravi, da greva ravno domov? Midva greva še v »Union«.

V ljudski šoli.

Jurček je bil poreden dečko. Ni ču-da, da je bil zato v šoli odgovoren za vsak ropot, šepetanje in podobno. Te-mu se je privadil in na vsako obdol-žitev odgovoril: »Jaz, kajpak.«

Primeri se, da zadremlje Jurček pri verskem pouku. Kar vpraša kate-het: »Jurček, kdo je ustvaril svet?« — Sosed ga dregne in Jurček misleč, da ga kakor navadno dolže kake nerod-nosti, hitro odgovoril: »Jaz, kajpak.«

Kdor ni radoveden, ne doživi razočar-ja.

Znani gledališki igralec se pelje v električni. Nasproti mu sedeč gladko obrit človek ga neprenehoma ogledu-je. Radi tega obnašanja radoveden vpraša igralca pred izstopom neznan-ca: »Oprostite, ste li vi morda tudi gle-dališki igralec?« — »Ne, baje le tako neumno izgledam,« glasil se je odgo-vor.

Po šoli.

Malček: »Ata, danes so nam pravi-li v šoli gospod učitelj, da pohajamo ljudje od opice. Ali je to res?«

Ata (ki je prišel ravno nekaj vinjen domov): »Ti že ti, jaz pa ne, to dobro vem.«

Na ulici.

Ahacelj (sreča na ulici znanca in ga pozdravi): »Kako že kaj? Kaj pa gdč. hčerka?«

Behacelj: »Na Dunaju je.«

Ahacelj: »Pa se kaj bojiš za njo? Dunaj je baje nevaren za mlade gospo-dične.«

Behacelj: »Prej me je že malo skr-belo, sedaj pa ne več.«

Ahacelj: »Kako to?«

Behacelj: »No, sedaj je pod policijskim nadzorstvom.«

Na sodniji.

Sodnik: Vi ste čuli, kako sta se kregala ta dva zakonska. Kak vtis je napravil na vas ta prepir?«

Priča: »Da je najbolje, če se svoj živ dan ne oženim.«

Kadar stopi človeku duša do grla ...

Pijanec zahteva na smrtni poste-lji kozarec vode. Ko jo izpije, pravi: »Predno umrjem, se moram sprijazni-ti tudi s — smrtnimi sovražniki.«

Na pokopališču.

Pet let po zlati poroki umrje so-prog. Pri pogrebu vzdihuje žalostna vdova in pravi: »Da, da; že takrat, ko sva se vzela, so rekli ljudje: ta človek ni zdrav.«

Na kolodvoru.

Boštjan Grča: »Prosim listek v Kranj, če je Kranj doma?«

Železnični uradnik: »Če se hočete norčevati iz mene, vam povem, da ste našli na napačnega.«

Boštjan Grča: »Prosim. Če je Port Artur v Ljubljani, Ljubljana v San Francisco v Ameriki in Benetke na Dunaju, zakaj naj bo pa ravno Kranj vedno doma?«

Celje Slovenska tvrda! Celje

Izdeluje velike 26 198

mostne tehcnice

vseh sistemov in velikosti za tehtanje vozov in živine. Prevzame iste tudi v prenovljenje.

JVAN REBEK, stavbeni in umetni ključavničar, Hermanova ulica št. 10.

Ženitna ponudba.

Samostojen gospod, 38 let, trgovec s premoženjem 40.000 K, ob morski obali, se želi seznaniti z do-stojno in resno gospodično, ki dobro govori slo-vensko in ima nekaj kavcije. — Ponudbe pod št. 2247 na upravo lista.

Morske kopeli!

Glavotok

v Kvarneru, na otoku Krku.

Krasna lega v samoti. Abso-luten mir. Prosto jadrenje in — ribarenje po morju. —

Priporoč se nervoznim, posebno svečenikom

Od Reke dve uri morske vož-nje. Vsaki dan zveza z Reko. Pošta v hiši. Kapela. Oskrba zelo cena.

Samostansko predstojništvo Glavotok-Krk.

Razpošiljam orožje vsake vrste

za poskušnjo na 10dnevni ogled. Puška enocevka Lancaster K 20-, dvocevka Lan-kaster K 30-, Hammerless-puška K 70-, Flo-ber K 8-; samokres K 5-, pištola od 2 K naprej. Ilustrovan cenik zastoj.

F. DUŠEK, tovarna orožja, OPOČNO št. 2146, ob državni železnici, Češko.

Izredno ugodna prilika!

Trgovina

z mešanim blagom, s tobakarno, ter gostilna, vsaka v posebni hiši, se dasta takoj o najem, ker se lastnik umakne v zasebno življenje. Staro mesto, ob-stoječe že 17 let, dobro vpeljano v vasi z župnijo. Zelo ugodna prilika za na-kup deželnih pridelkov vsake vrste, posebno jajec. Nadatka treba 6000 K. Lastnik G. ROTHEL, Podzemelj pri Metliki, Dolenjsko, pol kilometra od železniške postaje.

Ana Gorec

Ljubljana, Rimska cesta 11.

Podružnica:

Marije Terezije cesta 11 pri »Novem svetu«.

Trgovina s kolesi in posameznimi deli. Najboljše pneumatike. Izposojevanje koles.

Išče se strokovno sposoben učitelj vsega kmetijstva

(ev. vpokojenec) za zasebno kmetijsko šolo. Plača po dogovoru. — Ponudbe na upravnishvo »Slovenca« pod »Kme-tijski učitelj 2214.«

Združeni čevljarji v Ljubljani

Wolfova ulica šte. 14

priporočajo za poletno sezono svojo

bogato zalogo obuval

vseh vrst moških, ženskih in otročjih, domačega in tujega iz-delka. — Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbiri. — Specialisti za nepremočljive louske in turistovske čevlje. — Izdeluje se tudi po meri v lastni delavnici, ter se spre-jemajo tudi popravila. — Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja naročila proti po-vzetju. — Zahtevajte cenovnike!

Hiša V LJUBLJANI, Hrenova ulica št. 16 je na prodaj.

Pismene ponudbe do konca julija t. l. na naslov: 2239

Karol. Pauschin, Ljubljana Wolfova ulica 6.

Mlekar

ki se dobro razume na pasteliziranje mleka, ki je zdrav, priden in pošten, se sprejme pod jako ugodnimi pogoji. — Po-nudbe pod »Mlekar 2203« na upravnishvo »Slovenca«.

Mizarski pomočnik

se sprejme takoj pri M. Klemenčiču, 2240 strojno mizarstvo na Urhniku, šte. 112.

Krasno posestvo

arondirano, obstoječe iz lepe enonadstropne hiše, vile, gospodarskih poslopij in 70 oralov sveta, med temi 20 oralov gozda, je naprodaj z mrtvim in živim inventarjem. V hiši je vinska trgovina, gostilna, mlekarna, ledenica, 28 glav živine itd. — Posestvo leži tik postaje Laverca ob dolenski železnici pri Ljubljani. Ponudbe sprejema upravnishvo »Slovenca« pod št. »2252«.

Zastopstvo le prvovrstnih to-varen in priznano najboljših koles »KINTA« modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avto-mobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za vsa v to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaža za avtomobile. Zaloga pnevmatikov za avtomobile, motorje in kolesa. — Popravila pnevmatikov potom vulkaniziranja. — Benčin in olje za vse vporabe. — Izposo-jevalnica koles. — Sola za vožnje z vsemi vozili. — Interesantom smo s strokovnimi po-jasnili brezplačno na razpolago.

40 klavirjev in harmonijev

hamer, Gzapka in Höriegel (amer. harm.), vseh vrst glasbenega orodja, strun in muzikali

ima v velikanski izbiri izključno in edinole A. Breznik, Ljubljana, c. kr. zaprisež. strokovnjak in učitelj »Glasb. Matice«

Kongresni trg št. 15 (Zvezda, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifi-katov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri meni vsakdo na 15 K prvovrsten instrument gori obroke po imenovanih slovitih tveč z resnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri meni klavir, postane tudi lastnik istega do-čim je dosegla najemščina višino kupnine! Takih ugodnosti še daleč ne nudi nobena tvečka. Za-menjava najugodnejša. Uglasevanje in popravila točno n ceno.

Zobozdravnik Dr. W. Schwab

plomblira zobe in nareja nove zobe, ordinira na Jesenicah

vsak dan od 2. do 5. ure popoldne, izvzemši vsake srede.

Na Bledu

vsako sredo od 2. do 5. ure popoldne in ob nedeljah od 9. do 11. ure dopoldne v villi »Adria« Perz.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu vhod v Gosposki ulici 2.

Obreštuje hranilne vloge po 4 1/4 % brez vsakega odbitka. Obrešti se pri-pisujejo glavnici poluletne. Vloge v ekočem, giro-računu in na blagajniš-ke liste po najugodnejših pogojih.	Daje komunalna posojila občanam, okrajnim in šolskim od-borom ter zdravstvenim zastopom v 4 1/2 % komunalnih zadolžnicah.	Hipotekarna posojila v zastavnih listih po 4 1/2 %	Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pu-pilarno-varne komunalne za-dolžnice in zastavne liste.	Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska. Mladne ura za stranke vsak delavnik od pol 9. ure do-poldne do 1. ure popoldne.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršene vsakovrstne

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3328

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Vodne elevatorje
(črpalnice na vrtilo)
za vodnjake kakor
tudi črpalnice za
vodo na ročni in
strojni obrat, mo-
torje na veter, topli
zrak, plin, petrolej
in bencin izdeluje
najceneje
I. K. Rudolf
c. hr. dvorni založnik v Plzni 1498

Drva

mehka in trda (suha); radi pomanjkanja prostora nižje cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom. Parna žaga SCAGNETTI za državnim kolodvorom. 1842

Pozor! Prečistiti duhovščini in sl. p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici priporočam svojo veliko zalogo raznovrstnih novih **VOZOV** trpežno in solidno in rabljenih izvršenih po jako nizki ceni. — Priporočam se tudi za naročila na izvršitev novih vozov kakor tudi vsa tozadevna popravila.

Veselo poštovanjem
IVAN DEMŠAR
prej šiška.
podkovski kovač in izdelov. vozov
Ljubljana, Marije Terezije c. 6

3329 52 Najnižje cene. Največji izbor. Izdelovanje. Skrbno. Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mostni trg 15.

Štambilije
vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk-štambiljev
Ljubljana,
Stari trg št. 20.
Ceniki franko. 140 52

Stavbena tvrdka IVAN OGRIN
Ljubljana, Gruberjevo nabrežje št. 8 299
se priporoča za vsa v stavbeno stroko spadajoča dela. — Zgradba zasebnih in javnih poslopij, raznih adaptacij itd. — Napravo načrtov in projektov ob po-
verbi stavbe brezplačno. Delo solidno. Cene primerno nizke.

SIMON PRAPROTNIK

stavbni in pohištveni
mizar

Ljubljana, Jenkova ul. 7

priporoča svojim p. n. odjemalcem veliko zalogo vsakovrstnih

omar za led

v poljubnih velikostih za pivovarne, restavracije, delikatesne trgovine itd. — Cena najnižja, postrežba točna.

Ceniki se pošljejo na zahtevo zastoj in poštne prpsto. 756

Sodi.

Več vrst sodov ima
na prodaj **A. REPIC**,
sodarski mojster v Ljub-
ljani, Trnovo. 2448

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelo-
vodov ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta 8.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje
streh z angleškim, francoskim in tuzemskim
skriljem z

asbest-cementnim skriljem (Eternit) patent Watschek
z izbočno in ploščnato opeko, lesno-ce-
mentno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska
dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštne prpsto. 714

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kako-
vosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred Skofijo št. 19.

Prešernova ulica št. 4.

Popravila točno in ceno. 17

Olympic 45.000 ton.

St. Louis.
Adriatic.

St. Paul.
Oceanic.

V Ameriko

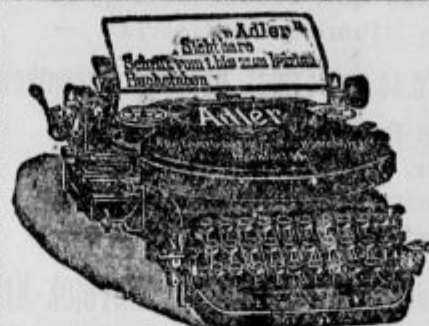
preko Pariza, Havre, Sont-
hamplona ali Cherbourg-a

je najvarnejša, najhitrejša in najprijetnejša vožnja z največ-
jim angleškimi parniki sveta „WHITE STAR LINE“ ter
sloveškimi brzoparniki „AMERICAN LINE“, ki so moderno
urejeni in na katerih dobijo potniki spalne sobice, v ka-
terih so 2 ali 4 postelje. Hrana se potnikom razdeli v po-
sebnih sobah pri pogrnjenih mizah. Snažnost in dobra
postrežba je na teh parnikih slehernemu zagotovljena.
Odhod potnikov iz Ljubljane vsak torek in soboto. Natan-
čnejša pojasnila daje brezplačno

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

Edvard Kristan

Ljubljana, Kolodvorska ul. 41

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
Ustanovljena leta 1867. Vezanje poučujemo brezplačno.

: **Adlerjevi** :
pisalni stroji.

Ceniki zastoj in franko

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffennrad.

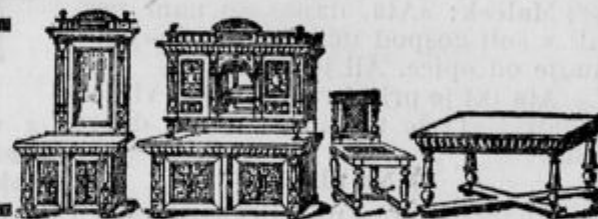
Sivalni stroji

Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato
zalogo hišne oprave :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce,
žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. : :
Naročila se točno izvršujejo. : : Najcenejša zaloga. :
Cenik s podobami zastoj in franko. 12 Cene brez konkurence.

Največja in
najstarejša

tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Av. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini v naročila na

štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinije, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupnišcem
samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Lapland“, „Finland“,
„Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Sam-
land“, „Gothland“, „Marquette“, „Menominee“,
„Maniton“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vpludna
postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite
za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tišlerju“ 4000